

MAJ 2014
NUMMER / 2

SIGNATUR

INSPI

s. / 27-42

s. 16 / 1-KRONESELSKAB

Hvad siger revisorerne?

Ti revisorer fortæller om deres første erfaringer med 1-kroneselskaberne.

s. 50 / PROFILEN

John Blendstrup

Om handicap, vinderinstinkt og livet som revisor.

s. 54 / UDDANNELSE

Radikal ændring på vej

Ny lovgivning rammer revisorelevuddannelsen.

‘Sæt gang i investeringerne’

Tidligere bankdirektør Eivind Kolding opfordrer revisorerne til at hjælpe SMV'erne med at øge investeringerne.

s. 12 /

DANSKE
REVISORER
FSR*

Brugeroplevelse og sikkerhed skal være i top

Kontakt
Henning Mølgård
fra QWM på
mobil 29130310
eller via mail
hm@qwm.dk

Kontakt
Anders Leth fra
Elbek & Vejrup på
mobil 30951670
eller via mail
asl@elbek-vejrup.dk

KUNDECITAT

Integrationen imellem EV Revisor og QWM effektiviserer vores hverdag betydeligt, da vi ikke længere bruger tid på manuelt at flytte data fra det ene system til det andet. Investeringen er tjent hjem i form af tidsbesparelser, som vi så kan bruge på at udvikle vores forretning.

Jan Granat
Indehaver
Revisionsfirmaet Jan Granat ApS

KUNDECITAT

Elbek & Vejrup har udviklet en god platform til revisorløsninger, som i samspil med QWM kvalitetssikring sikrer, at vi når et professionelt resultat i de færdige produkter - samspillet mellem EV Revisor og QWM fungerer derfor perfekt.

Det er uproblematisk at hente data fra EV Revisor til brug for beregninger i QWM, herunder fastlæggelse af væsentlighedsniveau, og der skal ligeledes kun ske opdateringer på kunder i EV.

Vi kan kun anbefale både EV Revisor og QWM.

Ib E. Nielsen
Registreret revisor
Revisionskontoret Jytte Aagesen

INDHOLD

s. 18 /

REJSEGARANTIFONDEN

Rejsegarantifonden stiller høje krav til rejseudbydernes regnskaber. De har lovhjemmel til at kræve alle de oplysninger af rejseudbyderne, som de har brug for, og fonden skal en gang om året modtage årsrapport med revisorerklæring.

s. 44 /

LÆSERBREVKASSE

"Hvordan leder vi unge, nye revisorer – de er så besværlige?" Læserbrevkasseredaktør Michael Hansen sætter spot på de unge. Et råd går på, at man kan spørge de unge, hvad deres ønsker, forventninger og behov er.

s. 58 /

CAND. MERC. AUD.

Fra 1. september 2015 skal cand.merc.aud.-studerende tilmeldes fag og eksamener svarende til 60 ECTS-points årligt. Herefter er det ikke længere muligt at tage sit studie fleksibelt og strække det over flere år.

s. 04 / Leder
Konkurrencedygtig implementering af nye EU-regler.

s. 06 / Medlemsnyt
FSR - danske revisorer har overtaget aktiviteter i Revisor Informatik og rettighederne til at udbyde CaseWare-løsninger.

s. 08 / Barometeret
Resultat fra ny brancheanalyse tyder på, at revisorbranchen har lagt de trange finanskriseår bag sig.

s. 10 / Hotline
Læs om aktuelle spørgsmål og svar fra FSR – danske revisorer's faglige hotline.

s. 12 / Opfordring til revisorerne
Eivind Kolding opfordrer revisorerne til at hjælpe SMV-segmentet med investeringerne.

s. 16 / Voxpop
Ti revisorer er blevet spurgt til de nye 1-kroneselskaber.

s. 18 / Rejsegarantifonden
Christian Springborg, økonomichef i Rejsegarantifonden, fortæller om fondens krav til rejseudbydernes regnskaber.

s. 24 / Ledelse
Brænd igennem eller brænd ud. Sig farvel til flinkeskolen og goddag til gennemslagskraften.

s. 28 / INSPI
Undgå momsfælden, når din virksomhed køber mobiltelefoner og bærbare PC'er.

s. 30 / INSPI
Danske og udenlandske exits.

s. 40 / INSPI
Likvidation af kapitalselskaber – selskabsret og regnskab.

s. 44 / Læserbrevkassen
"Hvordan leder vi unge, nye revisorer – de er så besværlige?"

s. 50 / Profilen
Statsautoriseret revisor John Blendstrup: Kørestolen er sparket ud til højre.

s. 54 / Elevuddannelse
Radikal ændring på vej. Ny lovgivning rammer revisorelevuddannelsen.

s. 58 / Cand.merc.aud.
Fra 1. september 2015 skal cand.merc.aud.-studerende tilmeldes fag og eksamener svarende til 60 ECTS-point årligt.

s. 64 / Boganbefaling
Fagkonsulent Henrik Carmel, FSR – danske revisorer, anbefaler to nye håndbøger.

VED MORTEN SPEITZER, FORMAND, FSR – danske revisorer
OG CHARLOTTE JEPSEN, ADM. DIREKTØR, FSR – danske revisorer

LEDER

Konkurrencedygtig implementering af nye EU-regler

EU-parlamentet, Ministerrådet og EU-kommissionen indgik i december 2013 en politisk aftale om en skærpet revisionspolitik. Den politiske aftale er blevet godkendt af de politiske institutioner i april og bliver snart effektiv. Konsekvensen er, at de store danske virksomheder skal skifte revisionsfirma hvert 10. år med mulighed for at fortsætte yderligere 10 år under visse betingelser. Derudover introduceres en række begrænsninger i virksomhedernes mulighed for at modtage rådgivning fra deres revisor.

De nye regler skal implementeres i dansk lov. I den nye EU-regulering er indbygget fleksibilitet på en række områder, som betyder, at Folketinget har mulighed for at sikre en konkurrencedygtig implementering. Budskabet til politikerne er i den forbindelse, at implementeringen skal ske på en sådan måde, at danske virksomheder ikke stilles dårligere økonomisk og konkurrencemæssigt end virksomheder i andre EU-lande. Politikerne bør derfor have følgende pejlemærker for deres arbejde: 1) De nye regler skal være mindst muligt byrdefulde for danske virksomheder og må ikke være mere bebyrdende end for virksomheder i andre lande i EU. 2) Fortolkningen af reglerne må ikke være mere restriktiv end i andre lande i EU. 3) Virksomhederne skal have den fleksibilitet og de valgmuligheder, der er lagt op til i EU-reglerne. Og 4) Bestemmelser, der direkte regulerer forholdet mellem virksomhed og revisionsfirma, skal i videst muligt omfang følge de

internationale standarder. Kort sagt den mest liberale fortolkning af reglerne fra Bruxelles.

Pejlemærkerne er helt i overensstemmelse med det mandat, som regeringen fik i Europaudvalget, da den skulle til forhandlingsbordet, og det skulle derfor ikke være nødvendigt at pointere disse pejlemærker. Når vi alligevel gør det, er det, fordi vi i Danmark har en tradition for at være klassens duks, når det gælder implementering af EU-regulering i dansk lovgivning. Den nuværende regulering i 8. direktiv er et udmærket eksempel herpå. I Danmark blev reglerne fuldt implementeret i 2008, der var fristen herfor. Vi kan konstatere, at dette ingenlunde er tilfældet i rigtig mange andre EU-lande, heriblandt mange af de store og toneangivende nationer. Det er naturligvis uacceptabelt set fra et dansk synspunkt – og er samtidig et eksempel på, at EU-kommissionen ikke udfører – eller kan udføre – sit tilsynsarbejde i relation til manglende implementering.

I den forbindelse har vi en konkret udfordring i forhold til definitionen af de virksomheder, der omfattes af den nye lovgivning. De såkaldte PIE-definition (definition af virksomheder af offentlig interesse) er langt mere omfattende end i de øvrige nordiske lande og EU. Hvis definitionen ikke justeres, vil de nye regler blive langt mere byrdefulde for dansk erhvervsliv end i andre lande. Det handler blandt andet om en række små kommunale fællesselskaber

og en række meget små virksomheder. Så her er også et budskab til politikerne: Giv PIE-definitionen et serviceeftersyn.

Et sidste men ikke desto mindre yderst vigtigt forhold, vi gerne vil adressere, er overgangsbestemmelserne for rotation, som tilsyneladende har det paradoks indbygget, at de virksomheder, som har haft deres nuværende revisor i kortest tid, er dem der først tvinges til at skifte revisor eller sende revisionen i udbud. Det kan have katastrofale konsekvenser for markedet og for kvaliteten i revisionen, fordi en meget stor del af virksomhederne tvinges til at skifte eller sende revisionen i udbud senest i 2016. Blandt de 100 største virksomheder i Danmark har man historisk skiftet revisionsfirma mellem hver 6. og 12. år, så der er en risiko for, at en meget stor del af virksomhederne tvinges til at handle inden 2016. Her er det i højere grad de danske myndigheder, der kan gøre deres indflydelse gældende i Bruxelles. Kommissionen sidder i øjeblikket og udarbejder en vejledning til fortolkning af reglerne og konsulterer i den forbindelse myndighederne i medlemslandene.

Pejlemærket for FSR – danske revisorer er, at dansk erhvervsliv skal have de bedste betingelser for at være konkurrencedygtig. Det betyder, at omkostninger og byrder ved ny lovgivning skal holdes på et minimum. Det gælder også den ny EU-regulering. •

KNIBER DET MED LIKVIDITETEN OG DEN FINANSIELLE OPBAKNING?

Har du klienter, der er ramt af kreditklemmen?

Via factoring tilbyder AL Finans en fleksibel finansieringsform, der giver maksimal likviditet gennem belåning af virksomhedens debitorer. Ved at overlade fakturaerne til os, frigøres der likviditet i takt med salget – især når virksomheden vokster.

Vi sørger for professionel håndtering af debitorerne og tilbyder desuden rådgivning om debitorporteføljens kreditmæssige styring, herunder risikoafdækning.

Hvad er factoring?

- ☼ Virksomheden fakturerer som normalt og sender os en fakturakopi
- ☼ Vi overfører 80 % af tilgodehavendet dagen efter
- ☼ Virksomheden modtager de resterende 20 %, når kunden har betalt
- ☼ Det er muligt at følge debitorbogholderiet og hente bogføringsdata direkte ind i regnskabet via AL Finans Online

Med factoring bliver likviditeten optimeret og administrationen lettet, så virksomheden kan fokusere på vækst.

Udnytter dine klienter aktiverne optimalt?

Kontakt os og hør mere om de værdiskabende muligheder på: **tlf. 43 24 49 90**

Få visualiseret factoring på: **www.factoring.dk**

FSR – danske revisorer overtager CaseWare i Danmark

FSR – danske revisorer har overtaget aktiviteterne i Revisor Informatik og dermed enerettighederne til at udvikle og udbyde CaseWare-løsninger i Danmark. Med retten får foreningen mulighed for at lancere en unik IT-løsning til revisorbranchen, som bygger på det bedste fra to verdener: Den internationalt udbredte og anerkendte IT-platform CaseWare og den høje faglighed og rådgivnings-kompetence, som FSR – danske revisorer er garant for. IT-løsningen henvender sig, ud over til revisorbranchen, også til virksomheder, der selv udarbejder årsrapporter.

Den nye IT-løsning, som ventes at være færdigudviklet omkring årsskiftet 2014/15, gør det muligt for revisorer at opstille regnskaber, revidere dem og indberette dem digitalt til Erhvervsstyrelsen i ét og samme system. Overtagelsen af CaseWare-rettighederne sker ifølge administrerende direktør Charlotte Jepsen som et led i FSR – danske revisorer's strategi om at levere den bedst mulige støtte til kvaliteten i branchen.

"Den nye løsning sigter mod at sætte nye standarder for revisorernes arbejde – og i samme omgang at tilbyde medlemmerne det bedste system til den bedste pris. Med løsningen støtter vi fagligheden og kvaliteten i branchen ved at sikre, at revisorerne har adgang til effektiv og sikker opgaveløsning samt faglige værktøjer, der lever op til lovgivningens krav og dermed minimerer risikoen for fejl", siger Charlotte Jepsen.

Som led i udviklingen af den nye løsning etablerer foreningen en følgegruppe af brugere, som løbende skal give input til syste-

rets brugervenlighed og funktionalitet. Det skal være med til at sikre, at systemet imødekommer markedets krav. *"For os er det vigtigt, at det er en løsning, der er udviklet af revisorer til revisorer",* siger direktør Charlotte Jepsen.

Formanden for FSR – danske revisorer, Morten Speitzer, fremhæver foreningens nye CaseWare-løsning som et vigtigt element i bestyrelsens ambition om at løfte kvaliteten i revisorbranchen. *"Det er et centralt strategisk mål at løfte kvaliteten i revisorernes kerneydelser. For at nå det mål forfølger vi to spor. Det ene handler om faglig støtte og opkvalificering af foreningens medlemmer. Det andet handler om mere selvjustits. Med den nye CaseWare-løsning er vi kommet et afgørende skridt videre ud ad det første spor. Kvalitet er revisorerens adelsmærke, og det skal vi værne om".*

Også direktør i Revisor Informatik Carl-Helge Juul Petersen udtrykker tilfredshed med, at FSR – danske revisorer overtager virksomheden og CaseWare-rettighederne i forbindelse

med generationsskiftet. Det betyder, at CaseWare i Danmark stadig er i sikre hænder:

"Det er den helt rigtige løsning for både Revisor Informatik, FSR – danske revisorer og navnlig vores respektive kunder, medlemmer og medarbejdere. FSR – danske revisorer har præcis de faglige kompetencer og værktøjer, der skal til for at gøre CaseWare til den optimale IT-løsning for revisorbranchen".

Revisor Informatiks medarbejdere bliver frem over en del af FSR – danske revisorer's Medlems- og Forretningscenter og vil fortsat være placeret i Odense, hvor firmaet har hjemme i dag.

Den nye CaseWare-løsning kommer på sigt til helt at erstatte FSR – danske revisorer's eksisterende IT-løsning til medlemmerne, Revimmentor. FSR – danske revisorer fortsætter dog med at opdatere og understøtte Revimmentor helt frem til og med 2017 og tilbyder løbende gratis konvertering til den nye løsning. •

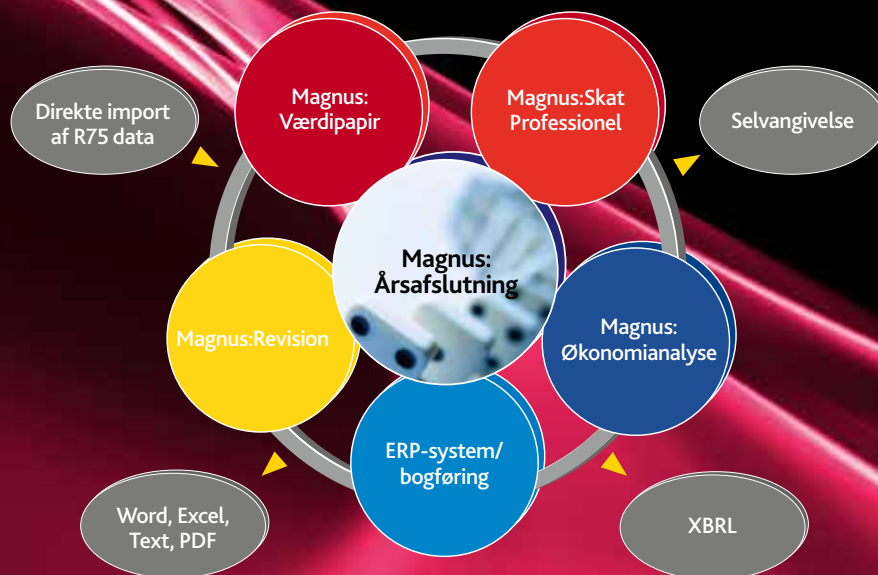
Spar tid med Magnus Informatiks integreret system!

I dag har alle revisions- og regnskabsvirksomheder mere eller mindre velfungerende systemer til klientbogføring, regnskaber, revision, timesags-styring og udarbejdelse af årsregnskaber.

Med de udfordringer, bl.a. elektronisk indberetning af årsregnskaber og koncernregnskaber, kan der være behov for udskiftning eller supplerende af nuværende systemer. Årsagen til dette kan være, at den eksisterende tek-

nologi er forældet, der anvendes for mange ressourcer pga. manglende integration, nuværende leverandør ikke findes mere, eller din virksomheds behov har ændret sig.

Magnus Informatik har en række unikke værktøjer, udviklet specielt til revisions- og regnskabsbranchen og alle med fokus på tidsbesparende funktionalitet, integration og rådgivning målrettet dine klienter.

www.magnus.dk

For mere information om Magnus Informatiks integreret system kontakt os venligst på tlf. 33 96 01 36 eller via mail salg@magnus.dk, så du kan komme igang med at spare tid!

Magnus Informatik
a Wolters Kluwer business

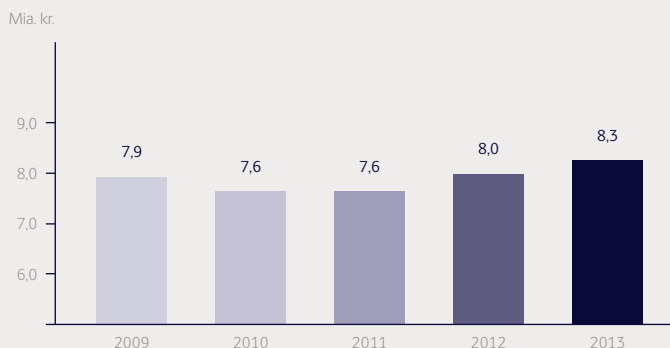
REVISIONSBRANCHEN HAR IGEN FUNDET FODFÆSTE

I 2013 steg omsætningen i revisionsbranchen med 1,7 procent, hvilket tyder på, at branchen har lagt de trange finanskrisear år bag sig og i stedet bevæger sig mod økonomisk fremgang og vækst. *Især har de største revisionsfirmaer formået at vende udviklingen og havde i 2013 en vækst i omsætningen på 3,8 procent.*

Som følge af finanskrisen faldt omsætningen i revisionsbranchen med 1 milliard kroner i perioden 2007 til 2010, hvorefter det i 2011 så ud til, at det igen lysnede for branchen. Omsætningsfremgangen i 2011 blev dog afløst af et svagt fald i 2012. I 2013 voksede omsætningen i branchen igen og endte på 15,52 milliarder kroner. Dermed er lidt over halvdelen af den tabte omsætning hentet hjem igen, og væksten i omsætningen i 2013 peger derfor i retning af, at revisionsbranchen igen har fundet fodfæste efter finanskrisen.

Samtidig bød omsætningsudviklingen i de 12 største revisionsfirmaer i 2013 på en omsætningsfremgang på 3,8 procent. Væksten i omsætningen i de største revisionsfirmaer var derfor betydelig større end i branchen som helhed, og overordnet tegner dette et billede af, at revisionsfirmaerne er godt på vej mod bedre tider.

Omsætningen i de 12 største revisionsfirmaer

Kilde: Regnskaber i de tolv største revisionsvirksomheder i DK målt på antal revisorer, Læs hele branchestatistikken fra FSR – danske revisorer på www.fsr.dk.

Omsætningsudvikling

Omsætningsudviklingen er baseret på Danmarks Statistiks branchegruppe Revision & Bogføring, som dels omfatter revisionsfirmaer og dels virksomheder, som udelukkende beskæftiger sig med bogføring. Kilde: Danmarks Statistik / FIKS1 & FIKS33- Revision og bogføring (DB07), samlet salg i milliarder kroner (løbende).

INVESTERING + NYE KOMPETENCER = SORTE TAL

CBS Executive Sommerskole har igen i år en række intensive 5-dages kurser inden for finansiering, regnskab og økonomi. Kurserne afholdes i uge 33 og 34 og henvender sig til medarbejdere og beslutningstagere, der ønsker en akademisk og forskningsbaseret opkvalificering inden for de nævnte emneområder.

Vi udbyder bl.a.:

- Financial risk management
- Corporate finance
- Måling og styring af kunders økonomiske værdi

- Regnskabsanalyse, kreditvurdering og værdiansættelse
- Økonomisk værdiskabelse
 - økonomistyringens værktøjer

Disse kurser, samt vores øvrige 18 sommerskolekurser, er desuden et oplagt valg for revisorer, da de opfylder de krav, som stilles til deres obligatoriske efteruddannelse. Vi har udover økonomikurser også kurser indenfor strategi, organisation og ledelse.

Læs mere og tilmeld dig på Sommerskole.dk

CBS
EXECUTIVE

VED JAN BRØDSGAARD & ROBERT FOSBO *FSR – danske revisorer*

Ulovlige lån – erklæring om opstilling

Hvordan skal jeg som revisor forholde mig til selskabers ulovlige udlån til ledelse eller kapital-ejere, når jeg afgiver erklæring om opstilling af årsregnskabet?

Hvis de lovpligtige oplysninger om selskabets udlån ikke fremgår af årsregnskabet, skal revisor anmode ledelsen om at indarbejde de lovpligtige oplysninger i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav.

Hvis ledelsen ikke accepterer en tilpasning af årsregnskabet, skal revisor fratræde. Forholdet er nærmere reguleret i ISRS 4410, afsnit 34-35.

Udlån til selskabets ledelse eller kapitalejere, hvad enten dette er lovligt eller ulovligt, skal altid fremgå af en særskilt post i balancen. Hvis der er tale om ledelseslån, er der ligeledes krav til noteoplysninger om vilkår, rentefod og betalinger i årets løb, jvnfør ÅRL § 73. Ved erklæringer om opstilling af årsregnskaber er revisor afskåret fra at udtrykke en konklusion om regnskabet, da erklæringen afgives uden sikkerhed. Revisor kan derfor ikke tage forbehold for fejl og mangler i årsregnskabet. Revisor kan heller ikke give supplerende oplysninger om de ulovlige udlån, da ISRS 4410 ikke giver mulighed for sådanne supplerende oplysninger. •

Begrebsramme med særligt formål

Standarderne stiller nogle særlige krav til vores erklæringer, hvis regnskabet har et særligt formål. Men hvad vil det sige, at regnskabet har et særligt formål? Har eksempelvis en åbningsbalance et særligt formål?

At regnskabet har et særligt formål vil i denne sammenhæng sige, at regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med en begrebsramme med et særligt formål. En sådan begrebsramme er udformet, så regnskaberne imødekommer behovet for finansielle oplysninger hos specifikke brugere. Skattelovgivningen er et eksempel på en begrebsramme med særligt formål. En begrebsramme med generelt formål er derimod udformet, så regnskaberne imødekommer almindelige behov for finansielle oplysninger hos en bred kreds af brugere. Årsregnskabsloven er et eksempel på en begrebsramme med generelt formål.

En åbningsbalance, som krævet i selskabslovens § 36, er ikke et regnskab med et særligt formål, da åbningsbalancen skal udarbejdes i overensstemmelse med relevante regler i årsregnskabsloven, som jo er en begrebsramme med generelt formål. Det afgørende er således, hvilken underliggende regnskabsmæssig begrebsramme regnskabet er udarbejdet efter og ikke regnskabs konkrete formål og til tænkte anvendelse. •

Efterfølgende intern kontrol

Jeg driver en enkeltmandsvirksomhed og er eneste underskrivende revisor. Hvor ofte skal der foretages intern kontrol i revisionsvirksomheden af henholdsvis kvalitetsstyringssystemet og enkeltsager?

Den interne kontrol af kvalitetsstyringssystemet er en løbende proces, som skal udføres og dokumenteres minimum en gang årligt. Kontrollen af systemet skal foretages af en fagligt kompetent person i eller uden for revisionsvirksomheden.

Den interne kontrol af enkelt-sager skal omfatte mindst én afsluttet erklæringsopgave med sikkerhed for hver underskrivende revisor. Denne kontrol kan foretages over en periode af eksempelvis tre år afhængigt af revisionsvirksomhedens politik. Kontrollen af enkeltsager skal ligeledes foretages af en fagligt kompetent person, men den underskrivende revisor må naturligvis ikke kontrollere sine egne enkeltsager. I mindre revisionsvirksomheder vil dette ofte kræve, at en ekstern person foretager kontrollen af enkeltsager.

Revisionsvirksomheden bør dog nøje overveje, om den interne kontrol af kun én erklæringsopgave i løbet af tre års perioden er tilstrækkelig til at kunne dokumentere og måle, om kvalitetsstyringssystemet har fungeret effektivt og er anvendt hensigtsmæssigt. •

Bundne reserver i iværksætterselskaber

Et iværksætterselskab, der har et datterselskab, kan i årsregnskabet anvende indre værdis metode. Hvordan er sammenhængen mellem "reserve for iværksætterselskaber" og "reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode"?"

Et overskud efter skat på eksempelvis 40.000 kroner i datterselskabet skal indregnes i moderselskabets resultatopgørelse og indgår dermed i iværksætterselskabets overskud. Spørgsmålet er, hvordan denne del af overskuddet skal fordeles på reserverne. Efter selskabslovens § 357b skal iværksætterselskabet henlægge mindst 25 procent af det årlige overskud på reserven for iværksætterselskaber, indtil denne reserve sammen med selskabskapitalen udgør mindst 50.000 kroner. Samtidig kræver årsregnskabslovens § 43a, at en stigning i datterselskabets regnskabsmæssige indre værdi skal bindes på reserven for nettoopskrivning efter indre værdis metode. Erhvervsstyrelsen har tilkendegivet, at reserven for nettoopskrivning efter indre værdis metode har forrang, således at de 40.000 kroner skal bindes på denne reserve. Hvis nettoopskrivningen efterfølgende flyttes til de frie reserver, eksempelvis når udbytte udloddes fra datterselskabet, skal de 25 procent bindes på reserven for iværksætterselskaber. •

Revisor - den totale revisorløsning

Ét system til alle dine arbejdsopgaver

- Med IT Revisor er alle funktionerne lige ved hånden i ét komplet system, hvor alt vedligeholdes efter de nyeste standarder og lovkrav
- IT Revisor er udviklet specifikt til revisorer og understøttes af et meget omfattende revisorfagligt indhold
- Den tilhørende support varetages af vores erfarne hotline-medarbejdere, der alle er revisoruddannede
- IT Revisor er konstrueret fra bunden, så det tilfører din revisorforretning størst mulig værdi

RegnskabSky

IT Revisor i skyen

Med RegnskabSky får du en cloudbaseret IT Revisor løsning. Du kan vælge mellem 6 IT Revisor pakker: Bogføring, Budget, Kvalitet, Regnskab, Standard og Professionel med tilhørende relevant fagligt indhold.

Alle løsninger er suppleret med MS Office Standard, Exchange med Outlook, backup og naturligvis den nødvendige sikkerhed – til en fast pris pr. bruger.

...læs mere på vores hjemmeside

Revisorerne skal fortælle kunderne om muligheden for støtte til finansiering af investeringer og derved hjælpe med at skabe vækst i SMV-segmentet, lyder opfordringen fra Eivind Kolding.

OPFORDRING:

REVISORER – hjælp til med at stimulere investeringslysten i SMV'erne

Fortæl kunderne om viften af finansierings- og støttemuligheder og hjælp til med en professionalisering af de små og mellemstore virksomheder, så de bliver større. Sådan lyder opfordringen fra en af landets tungeste og mest erfarne erhvevsledere Eivind Kolding i dette eksklusive interview til SIGNATUR.

Tekst/ **Jan Wie**, kommunikationschef, medlemmer og interne medier, FSR – danske revisorer

Foto/ **Lasse Bech Martinussen**

En opfordring til revisorerne om at sikre en højere grad af professionalisering i ledelsen i små og mellemstore virksomheder og en hjælp til bedre udnyttelse af de mange finansierings- og støttemuligheder, som disse virksomheder kan trække på, indgår blandt den vifte af forslag, som tænketanken Axcelfuture fremkommer med i forbindelse med en undersøgelse af, hvordan dansk økonomi og herunder det danske investeringsklima kan få bedre forhold. Med tidligere Danske Bank-direktør Eivind Kolding i spidsen har tænketanken gennem omfattende analyser fundet frem til en række faktorer, som gør, at danske

erhvervsinvesteringer ikke ligger på niveau med de lande, som vi sædvanligvis sammenligner os med. Samtidig påpeger tænketanken, at vi i Danmark har et investeringsgap på cirka 40 milliarder kroner i forhold til det niveau, som Danmark burde være på.

"Vores analyser viser, at det særligt er i virksomheder med en omsætning på under 250 millioner kroner, at investeringerne halter bagefter. Disse virksomheder betegner vi som små og mellemstore virksomheder. Selvfølgelig ser vi også eksempler på succesfulde og fremgangsrige erhvervseventyr i denne gruppe, men det er tydeligt, at mange er låste og ikke kan komme videre", forklarer Eivind Kolding og fortsætter:

"Samtidig kan vi se, at den store udfordring er, at disse virksomheder mangler egenkapital som basis for investeringerne. Virksomhederne er mindre solide end tilsvarende virksomheder

i Sverige og Norge, som jo også har været ramt af finanskrisen. Antallet af konkurser i Danmark har været betydeligt højere i Danmark end hos vores brødrefolk".

Axcelfuture identificerede en række forklaringer på, hvorfor de små og mellemstore virksomheder havde svært ved at rejse kapital til investeringer i eksempelvis maskiner, anlæg, bygninger og innovation. Først og fremmest har de store institutionelle investorer ikke megen fokus på mindre virksomheder. Det skyldes, at det koster næsten lige så mange kræfter at screene en virksomhed med en årlig omsætning på 50 millioner kroner som en virksomhed, som omsætter det tidobbelte. Det kan derfor ikke umiddelbart betale sig at bruge mange kræfter på de mindre virksomheder, selv om disse faktisk udgør 2/3 dele af det danske erhvervsliv og derfor fortjener langt mere opmærksomhed fra de institutionelle investorers side.

Revisorer skal hjælpe kunderne yderligere

"Da vi konkluderede, at det særligt var i de små og mellemstore virksomheder, hvor investeringerne haltede bagefter, og at det i høj grad skyldtes mangel på egenkapital, gik vi i gang med at se på, hvordan disse virksomheder kunne få adgang til finansiering og på andre måder styrkes. Vi har udviklet et større forslagskatalog, som skal tjene til inspiration for politikere, banker, investorer, revisorer og andre centrale aktører", fortæller Eivind Kolding.

Hvad angår revisorerne har Eivind Kolding særligt to opfordringer: Fortæl kunderne om alle de finansierings- og støttemuligheder, som markedet i dag byder på, og hjælp virksomhederne med at styrke ledelse og kompetencer.

I dag byder markedet på en række finansierings- og støttemuligheder, som virksomhederne kan have gavn af. Men ikke alle har viden om disse muligheder, og det vil være naturligt, at revisorerne hjælper til med at se på, om det kan være relevant for kunden at søge midler, når virksomheden står for at skulle investere i nye maskiner, markeder eller medarbejdere.

"Når det gælder investeringer og innovation, kan det for SMV-segmentet være endog meget svært at skaffe midlerne. Danmarks største virksomheder har i hovedsagen relativ let adgang til finansiering, mens det kniber for de mindre, som ofte er mindre kreditværdige på grund af for lav soliditet. Selv om bankerne nu er klar til at yde lån og kreditter i et omfang tæt på omfanget før finanskrisen, har mange af de mindre virksomheder stadig behov for bedre og billigere adgang til kapital. Lånene kan være dyre, og kravene til investeringernes afkast vil derfor allerede på den korte bane være høje. Her kan Dansk Vækstkapital, Markedsmodningsfonden, Vækstfonden og EKF's forskellige kautions- og garantiordninger og formidling til business angels og kapitalfonde være gode eksempler på, hvordan finansiering og kapitalgrundlag kan styrkes, og hvordan revisorerne kan hjælpe", understreger Eivind Kolding.

I relation til professionalisering af virksomhedernes ledelse og rapporteringsstruktur ser Eivind Kolding flere muligheder: "Investorer har et stort behov for, at ledelsen og bestyrelsen i virksomheden er professionel og har de kompetencer, der skal til for at drive

en voksende forretning. Her gælder særligt, at økonomifunktionen har høj prioritet, og at rapporteringssystemerne er effektive og giver den relevante information. Her må revisorerne gerne skubbe på og forklare kunderne om vigtigheden af disse forhold. Det kunne være ved at opfordre til at ansætte en CFO eller at få en økonomisk kyndig ind i bestyrelsen. Det er ofte en god investering. Typisk er ejerlederen funderet i det tekniske eller i salgsarbejdet, og derfor er der hyppigt et behov for at styrke andre ledelsesmæssige funktioner, herunder den økonomiske", påpeger Eivind Kolding og fortsætter: "Jeg ser også muligheder i, at revisorerne går ind og spiller en mere proaktiv rolle i forhold til kundernes drift og udvikling af forretningen generelt".

Revisionen er værdifuld og central for investorer, men formidlingen kunne være bedre, og så har vi brug for, at revisorerne får aktiveret tallene bedre, så det skaber værdi til kunderne, især de mindre, som ofte har brug for en håndsregning.

Eivind Kolding
Formand for Advisory Board
Axcelfuture

Digitalisering muliggør mere rettidig information

Axcelfuture stiller en række andre forslag til, hvordan virksomhederne med en omsætning under 250 millioner kroner kan styrkes og udvikles. Et af forslagene går på, at professionelle investorer skal have bedre og lettere adgang til regnskabsinformation og eventuelt kreditvurderinger. Danmark indtager en førerposition, hvad angår indberetning og digitalisering af årsregnskaber, og dette burde vi kunne udnytte til gunst for regnskabsbrugerne, mener Eivind Kolding: "At læse og analysere regnskaber, som kan være op til 18 måneder gamle, giver ikke meget beslutningsgrundlag. Meget kan være sket på 1½ år. Tænk på, at investoren som alternativ har mulighed for at placere midlerne i virksomheder, hvor rapporteringsstrukturen er stærkere, og afrapporteringshyppigheden er

større. Vi burde kunne udnytte digitaliseringen og teknologien langt bedre, end tilfældet er i dag. Investorerne har brug for transparens og tilgængelighed. Hvorfor arbejder revisorer eksempelvis ikke for et digitaliseret setup, som løbende muliggør udveksling af centrale og troværdige data om forretningens udvikling til banker og investorer? Gør disse data endnu mere kundevenlige end det almindelige regnskab er i dag. Det vil efter min vurdering være værdifuldt".

En mere proaktiv rolle og bedre formidling

Generelt mener Eivind Kolding, at revisorerne med deres indsigt i virksomhedernes økonomi og erfaring fra andre virksomheder har mulighed for at spille en central rolle i forhold til at professionalisere driften og tilbyde redskaber til at analysere rentabiliteten. "Revisorerne for de små og mellemstore virksomheder kan spille en mere proaktiv rolle i forhold til både regnskaber og drift. Det ville i første omgang give værdi til virksomheden selv, men også til investorerne. Revisionen er værdifuld og central for investorer, men formidlingen kunne være bedre, og så har vi brug for, at revisorerne får nyttiggjort tallene bedre, så det skaber værdi til kunderne, især de mindre, som ofte har brug for en håndsregning. Et helt almindeligt eksempel er, at revisor kan hjælpe til med at få beregnet, om alle en virksomheds 55 produkter er lige rentable eller ej".

"Samtidig ville det være meget værdifuldt, hvis virksomhedernes kreditratings var tilgængelige for investorerne. Bankerne sidder jo allerede i dag med megen information, og der er ingen grund til at gøre arbejdet to eller flere gange", mener Eivind Kolding og fortsætter: "Ved at skabe billigere og mere bredt tilgængelig information om virksomhedernes finansielle position sænker man omkostningerne for eksterne investorer. Det kræver udvikling af mere effektive ratingsystemer og potentielt set også mere standardiserede oplysninger i regnskaber. Eksempelvis kunne man gøre bankernes kreditratingmodeller tilgængelige for eksterne parter, eventuelt med særlig tilladelse. I Tyskland har man særlige institutioner, der kreditvurderer de mindre virksomheder".

Pensionssektoren bør tage større ansvar

De danske husholdninger binder sin formue i pensioner og mursten. Det vil være oplagt at se på de store pensionsbeholdninger og aktivere disse yderligere for at styrke

Investorer har et stort behov for, at ledelsen og bestyrelsen i virksomheden er professionel og har de kompetencer, der skal til for at drive en sund forretning. Her gælder særligt, at økonomifunktionen har høj prioritet, og at rapporteringssystemerne er udførlige og tilgængelige.

Eivind Kolding
Formand for Advisory Board
Axcelfuture

de små og mellemstore virksomheders kapitalgrundlag, så de kan investere. I dag anbringes pensionsmidlerne i udenlandske papirer, danske statsobligationer og aktier i børsnoterede danske selskaber. Pensions-

kasserne investerer samlet kun cirka 0,7 procent i unoterede danske virksomheder. Eivind Kolding mener, at dette tal burde være højere, og det må være en samfundsmæssig opgave at sikre disse virksomheders investeringsbehov. "Jeg mener, at vi burde indføre softlaw og opfordre pensionskasserne til at offentligøre en målbar politik for en investering på dette område. Pensionskasserne vil naturligvis som udgangspunkt se på afkastsgrad i forhold til risiko, og hvad det koster at screene den enkelte virksomhed som investeringsobjekt. Det er her, at de små og mellemstore virksomheder kommer til kort. Men det er jo i høj grad alle danskernes penge, som pensionskasserne forvalter. Derfor kan man til en vis grad hævde, at det vil være forsvarligt også at sikre vækst og investeringer i Danmark for dette segment af virksomheder. Man kunne overveje at indføre et branchekodeks, hvor den enkelte pensionskasse oplyste sin politik for fordelingen af den type aktier, den vil investere i. Her ville man så kunne se, hvordan fordelingen på danske noterede og unoterede aktier tager sig ud. Regeringen har allerede indgået en

aftale med pensionskasserne om et øget fokus på de små og mellemstore virksomheder".

Virksomhedspant er for dyrt

Endelig peger Eivind Kolding og Axcelfuture på, at den danske virksomhedspantordning er en ganske god ordning, men at Danmark halter efter lande som Finland, Sverige og Norge, når det gælder effektive systemer for virksomhedspant. "Et centralt element er en dansk tinglysningsafgift på 1,5 procent. Denne kunne med god fornuft sænkes til niveauet for de ovennævnte lande. En øget anvendelse af virksomhedspant vil sænke låneudgifterne og sandsynligvis styrke virksomhedernes kapitalgrundlag", afslutter Eivind Kolding. •

VOXPOP: VELKOMMEN TIL DE NYE 1-KRONE- SELSKABER

En ny selskabstype har set dagens lys: Iværksætterselskaber. Siden 1. januar 2014 har det været muligt at stifte et selskab med kun én krone i kapitalindskud, og per 1. april er der blevet oprettet cirka 1.000 IVS'er. Tanken bag den nye selskabstype er, at det skal være nemmere at etablere en virksomhed i selskabsform i Danmark, men IVS'erne er samtidig blevet kritiseret for at ville medføre flere ustabile selskaber. Men hvad er holdningen blandt revisorerne? FSR – danske revisorer har stukket fingeren i jorden hos ti tilfældige medlemmer for at høre, hvordan de nye iværksætterselskaber er kommet fra start.

Tekst/ **Maria Præst**, freelancejournalist

Peter Skovsgaard

Statsautoriseret revisor, Beierholm

– De nye iværksætterselskaber giver et produkt mere på hylden, men efter min opfattelse er der revisionsmæssigt ingen forskel fra ApS'er. Jeg har haft en henvendelse direkte vedrørende IVS, og jeg har ved flere lejligheder hørt, at iværksættere har fået den opfattelse, at det nu er blevet lettere at komme i gang med at drive en virksomhed.

Lars Christian Aaskov

Partner og statsautoriseret revisor, inforevision

– Jeg har endnu ikke haft kunder, der har oprettet IVS-selskaber, men jeg har en kunde, der har spurgt til det i forbindelse med sønens opstart af et lille murerfirma. De nye iværksætterselskaber er ok, hvis det alene er for at begrænse en personlig hæftelse hos et ungt menneske, men de giver jo ikke meget kreditværdighed.

Anders Kofoed

Registreret revisor, Rønne Revision

– Jeg mener, at de nye IVS'er kan være et udmærket alternativ til s.m.b.a.'erne, som var en lidt ureguleret størrelse. Men ellers er de kun beregnet til de helt små iværksættere, som ikke har mulighed for at stille op med 50.000 kroner til etablering af et ApS. Vi har allerede stiftet nogle få af de nye selskaber, som delvist har været på vores foranledning og delvist fordi kunderne efterspurgte det.

Eske Nørgaard

Registreret revisor, Nørgaard Revision

– Jeg tror, at ejerne af disse selskaber vil blive stillet over for ekstra krav om personlig sikkerhedsstillelse. De nye iværksætterselskaber vil selvfølgelig indgå i min rådgivning, men det har endnu ikke været aktuelt.

Peter Lind

Statsautoriseret revisor, ECO-TEAM

– Generelt synes jeg, at det er en god ide. Dog er det ikke relevant for ret mange. De fleste skal alligevel bruge startkapital, og så kan man lige så godt stifte et ApS. Rent revisions-teknisk har det ingen betydning for mig, om der er 1 krone i kapital eller 50.000 kroner. Dog skal man nok lige se kunden lidt mere an for at vurdere, om vedkommende er seriøs. Så vidt jeg er orienteret, kan man ikke stifte IVS'er online, hvilket gør det urimelig tungt med papirarbejdet, og man skal have en god tålmodighed, da Erhvervsstyrelsen kan være længe om at få tingene på plads. Jeg har flere kunder, der har vist interesse, men ofte skal de have et selskab her og nu, og så de har i stedet fundet 50.000 kroner og stiftet et ApS.

Mogens Nielsen

Statsautoriseret revisor, Højdedragets Virksomhedsrådgivning

– Jeg synes, det er en dårlig ordning, da de almindelige kreditorer vil blive tabere i større omfang end nu. Med et kapitalkrav på 1 krone er det oplagt for konkursryttere at anvende denne selskabsform.

Marianne Fog Jørgensen

Partner og statsautoriseret revisor, PwC

– Jeg har endnu ingen kunder, som anvender et IVS, så jeg har ikke arbejdet med det – og jeg har heller ikke forholdt mig til det. Jeg har nok mest tænkt det som en mulighed for en selvstændig erhvervsdrivende i personligt regi at gå over til at anvende selskabslovgivningen på godt og ondt.

Henrik Harbo Andersen

Partner og statsautoriseret revisor, Deloitte

– Egentlig synes jeg, at de nye iværksætterselskaber er unødvendige. Hvis ikke man kan skaffe eller har 50.000 kroner til et ApS, bør man nok slet ikke drive virksomhed. Jeg har ingen kunder i denne kategori, og jeg har ikke hørt om, at vi har det på kontoret i Esbjerg i det hele taget.

Peter Klindt Eilertsen

Statsautoriseret revisor, KPMG

– Om det er et selskab med nul eller 50.000 kroner i kapital, er set ud fra et revisorsynspunkt det samme. Iværksætteren kommer normalt på en eller anden måde til at hæfte med sin formue over for sin finansielle samarbejdspartner. Jeg vil introducere den nye selskabstype til mine kunder, hvis det er relevant. Indtil nu har jeg stort set ikke hørt det omtalt fra kunder. Jeg tror nu heller ikke, at de er opmærksomme på det, men alle opstarter kræver jo også relevant rådgivning.

Jørgen Egstrand Andersen

Partner og statsautoriseret revisor, BDO

– I mine øjne gør de nye iværksætterselskaber ingen forskel, så hvis motivet har været at hjælpe iværksættere, er det ikke lykkedes. Den typiske iværksætter starter som personlig virksomhed og omdanner til selskab efter et-to år, hvis virksomheden er blevet en succes. Dette kan ske skattefrit, og de optjente værdier kan anvendes til selskabsstiftelsen, så selskabet også kan vise en egenkapital. Hermed opnår iværksætteren også en aktivering af goodwill i selskabet, hvilket ikke er muligt efterfølgende i et iværksætterselskab. Hvis man virkelig skulle hjælpe iværksættere, ville en yderligere indsats på finansieringsområdet have meget større effekt. Vores kunder har ikke vist interesse for den nye selskabstype. De stifter alligevel efter de gamle regler, fordi de vil vise egenkapital i selskabet.

OM DE NYE IVÆRKSÆTTERSELSKABER

Den nye selskabslov trådte i kraft den 1. januar 2014, så du nu kan oprette et iværksætterselskab med kun én krone i kapitalindskud.

I et IVS skal du desuden opspare 25 procent af årets overskud i en særlig reserve. Ellers følger de nye IVS'er lovgivningen for ApS'er.

Tanken bag den nye selskabstype er, at det skal være nemmere at etablere en virksomhed i selskabsform i Danmark.

I løbet af årets tre første måneder er der blevet oprettet godt 1000 nye IVS'er.

Kilde: Erhvervsstyrelsen

DET ER VIGTIGT FOR OS, AT REVISOR ALTID ER KRITISK

Rejsegarantifonden fik pludselig travlt, da Tyrkiet Eksperten gik konkurs i oktober 2013, hvilket ser ud til at blive en af de største konkurser i fondens historie. *Men hvilken rolle spiller revisorerne, når Rejsegarantifonden løbende skal sikre, at rejseudbydere er på ret køl?*

Tekst / **Maria Præst**, freelancejournalist

Illustration / **Rasmus Juul**

Når en rejseudbyder går konkurs, kommer Rejsegarantifonden på overarbejde. Konkursen kommer ofte som lyn fra en klar himmel, og så skal fonden dække alle solgte pakkerejser og flybilletter med konkursdækning og sørge for, at alle de kunder, der er strandet i udlandet, kommer hjem – og ikke står uden tag over hovedet indtil da.

"Vi har en stor forpligtelse over for rejsekunderne ved en konkurs, og det er ofte meget dyrt. Deres velbefindende er det vigtigste, og når vi fra dag til dag skal finde ny indkvartering, fordi kunderne bliver smidt ud af deres hoteller, eller sende tomme fly af sted til deres destination for at hente dem hjem, er det ikke markedsprisen, der gælder. Så vi har stor interesse i, at rejseudbydere ikke går konkurs. Derfor fører vi tilsyn med samtlige 650 udbydere, der er registreret hos os – og her kommer revisor ind i billedet," fortæller Rejsegarantifondens økonomichef, Christian Springborg.

Revisors kvalitetsstempel

Rejsegarantifonden stiller nemlig høje krav til rejseudbydernes regnskaber. De har lov hjemmel til at kræve alle de oplysninger af rejseudbydere, som de har brug for, og som minimum skal fonden én gang om året modtage årsrapport med revisorerklæring – uanset om det er rejseselskaber eller private rejseudbydere. Konkurshistorikken viser dog, at det sjældent er virksomhederne, der går konkurs, da de hæfter med deres personlige formue og derfor er mere tilbøjelige til at lukke virksomheden ned i tide eller skyde penge ind, hvis det begynder at gå dårligt.

"Jo større omsætning en rejseudbyder har, jo mere interessant er det for os, hvis nøgletallene

ikke er fuldt tilfredsstillende. Derfor ønsker vi i højere grad et kvalitetsstempel fra revisorerne, når omsætningen overstiger én million, som er bagatelgrænsen. Vi bruger årsrapporterne til at vurdere, om der er særlig risiko hos den enkelte rejseudbyder, så det er vigtigt for os, at revisor har kvalitetssikret materialet, så der ikke også er usikkerhed i tallene. Derfor er det afgørende, at revisor er kritisk og tager forbehold, hvis der er behov for dette. Vi tager revisors forbehold og eventuelle supplerende oplysninger meget alvorligt," forklarer Christian Springborg og understreger, at det især ved en blank påtegning er vigtigt, at revisor har haft de kritiske briller på.

Hvis nøgletallene i årsrapporterne ikke er fuldt tilfredsstillende, bliver rejseudbydere sat under skærpet tilsyn, hvor de typisk bliver pålagt at indsende en periodiseret saldobalance hvert kvartal. Her kan fonden også kræve review af en revisor, hvis saldobalancen ikke virker retvisende.

Er nøgletallene decideret dårlige, så fonden vurderer at have en særlig risiko for tab, har den lov hjemmel til at kræve sin risiko afdækket. Rejseudbyderen vil så blive præsenteret for tre løsningsmodeller. Rejsegarantifonden kan kræve en bankgaranti, der dækker den fulde risiko, at en tredjepart dækker risikoen, eller at der bliver indskudt kapital, så risikoen dermed forsvinder. I nogle tilfælde skyldes de dårlige nøgletal, at ejerne har hævet udbytte i de år, hvor det gik godt, men det kan også skyldes naturkatastrofer eller lignende.

Løbende dialog med revisor

"Vi får nogle gange kritik for, at vi vil bestemme for meget, men vi går meget op i dialog, og vi oplever tit, at revisor er med til at løse problemet, fordi vi sammen finder et kompromis, som alle kan leve med. Revisorerne ringer ofte til os, når deres kunder har fået en mail fra os, de ikke helt forstår. Og sidder jeg selv med en kompliceret saldobalance,

ringer jeg også tit lige til revisoren, og så har jeg svar i løbet af kort tid. Så vi er i løbende dialog," fortæller Christian Springborg.

Rejsegarantifonden budgetterer med tre-fem konkurser om året, og de seneste tre år har præcist fire rejseudbydere hvert år måttet smide håndklædet i ringen. Store konkurser som eksempelvis Tyrkiet Eksperten er dog sjældne og kun noget, som fonden oplever cirka hver femte år. •

REJSEGARANTIFONDENS KRAV TIL REVISOR:

Rejseselskaber

- Årlig omsætning under en million kroner: Review
- Årlig omsætning over en million kroner: Revision

Private rejseudbydere

- Årlig omsætning under en million kroner: Ingen
- Årlig omsætning over en million kroner: Review
- Årlig omsætning over 10 millioner kroner: Revision – dog kun af revisorerklæring og årsrapport, ikke privat formueopgørelse.

Rejsegarantifonden blev stiftet i 1979 og er en privat, selvejende institution, der dækker rejsekundernes omkostninger ved en rejseudbyders konkurs. Alle dansk-etablerede rejseudbydere og flyselskaber skal være registreret i Rejsegarantifonden, som lige nu har cirka 650 udbydere registreret.

Velkommen til PwC's Academy

Kursustilbud fra PwC's Academy der holder dig fagligt skarp

97,4%

*af vores kursister vil vælge PwC
igen som kursusudbyder.*

*Vores kursisters samlede tilfredshed
er evalueret til 4,15 på en skala fra 1-5.*

Oplev de mange fordele hos PwC's Academy:

- ✓ Højt fagligt niveau og relevant indhold med praktiske cases
- ✓ PwC's førende faglige eksperter udvikler og afholder kurser
- ✓ Kompetent rådgivning til dit valg af uddannelse
- ✓ Du designer selv din SR-efteruddannelse og kan vælge mellem kurser, e-learning og workshops
- ✓ Optimale kursusfaciliteter og forplejning.

Academy On Demand

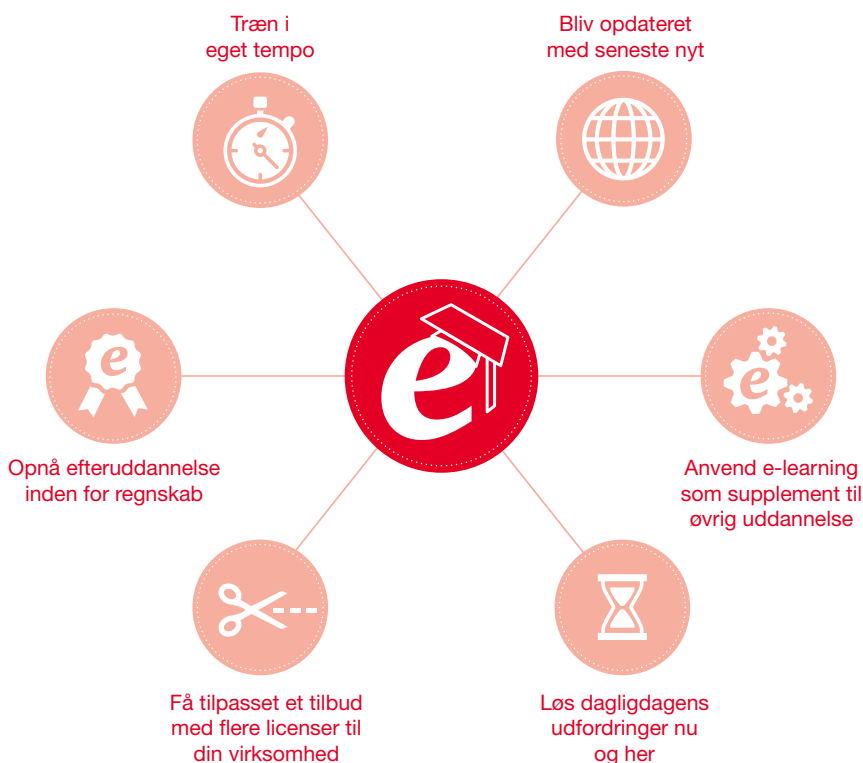
Nye muligheder med e-learning

Bliv opdateret inden for moms og IFRS

Vores e-learning er en åben og fleksibel mulighed for dig og dine medarbejdere.

Køb nu og få IFRS til introduktionspris

- IFRS-pakke: 3.995 kr. ekskl. moms, indeholder 16 e-learnings med op til 32 timers efteruddannelse.
- Pr. e-learning: 350 kr. ekskl. moms.

Viden der bringer dig videre

Skræddersyet kompetenceudvikling

Er I flere medarbejdere i din virksomhed, som har behov for et kompetenceløft? Vi skræddersyer et tilpasset kompetenceforløb, så I får mere værdi ud af jeres ressourcer til efteruddannelse.

Fordele ved et skræddersyet kompetenceforløb:

- ✓ Kursets indhold bliver tilpasset jeres behov og ønsker
- ✓ Praktiske cases, der er relevante for jeres type virksomhed
- ✓ Det faglige niveau bliver tilpasset dine medarbejders niveau
- ✓ Det udleverede kursusmateriale bliver skræddersyet til jer
- ✓ Sparring, der vedrører jeres særlige udfordringer.

Vores kompetencerådgivere og faglige eksperter giver dig vejledning, og sammen tilpasser vi et kompetenceforløb, der bedst muligt løser jeres faglige udfordringer.

**Ring
mig op**

Sms KURSUS til 1231

Pris: alm. sms-takst

SR-efteruddannelse

3, 2, 1 – book kursus nu!

2014 er sidste år af din treårige periode, hvor du som statsautoriseret eller registreret revisor skal opnå 120 timers efteruddannelse for at beholde din autorisation.

Hos PwC's Academy har du stadig mulighed for at deltage på kurser, der bidrager til dine efteruddannelsestimer - både inden for den tvungne og frie fordeling samt din specialisering.

Kontakt os for at få skræddersyet din efteruddannelse, så den matcher dine behov og ønsker.

Vælger du flere af vores kursus-tilbud, så kontakt os for din individuelle pris. Oplys kampagnekode "SR".

Kurstilbud

Efteruddannelsestimer

Revision/erklæring

SR-Update (opfylder den tvungne årlige fordeling)	8
Interne kontroller - Essential	16
Interne kontroller - Advanced	8
Risikostyring	16

Regnskab

SR-Update (opfylder den tvungne årlige fordeling)	8
IFRS-Update	8
IFRS e-learning	op til 32
Navigating IFRS	17
Årsregnskabsloven	16
Værdiansættelse	16

Skat

SR-Update (opfylder den tvungne årlige fordeling)	4
Selskabsskat og sambeskatning	16
Transfer pricing - Essential	16
Transfer pricing - Advanced	8
Moms ved handel med udlandet	16

Heidi Fjeldsted
Redaktør Mannaz Nyhedsservice

L / LEDELSE

BRÆND IGENNEM ELLER BRÆND UD – HVAD VÆLGER DU?

Sig farvel til flinkeskolen og goddag til gennemslagskraften ved at arbejde med din personlige power. *Læs med og få inspiration til at overbringe dine budskaber tydeligt og overbevisende.*

Tekst/ **Heidi Fjeldsted**, redaktør, Mannaz
Nyhedsservice
Foto/ **Colourbox**

Vi kender dem alle. Vi har mærket dem. Følt os suget nærmere. Til familiefesten. På arbejdspladsen. Og vi har set dem på TV. Personer, som virkelig brænder igennem og indtager rummet med overbevisning, troværdighed og karisma. Personlig gennemslagskraft er fascinerende. Nogle gange er det for meget, andre gange er det for lidt. Men gennemslagskraften er lige nøjagtig det, der gør forskellen i mødet med andre mennesker, hvis du vil respekteres, forstås og huskes.

Vi har ikke alle sammen lige meget gennemslagskraft. Spørgsmålet er, hvorfor nogle mennesker mestrer denne evne så sublimt? Mens andre gang på gang snubler i kommunikationen. Og er det muligt at øge sin gen-

nemslagskraft? Vi har sat Johnny Schultz, cand.psych. og mangeårig underviser hos Mannaz, stævne for at komme tættere på, hvad der gemmer sig bag personlig gennemslagskraft, og hvad man kan gøre for at styrke sig selv på området.

Er du på samme kanal som modtageren?

Mange vil sikkert mene, at gennemslagskraft udelukkende handler om scenetække og en stærk formidlingsevne. Men det er langt fra sandheden, mener Johnny Schultz. "De personer, der har størst gennemslagskraft, er i høj grad også i stand til at tilpasse deres kommunikationsstil til de mennesker, de henvender sig til – scene eller ej." Et effektivt redskab i forhold til tilpasning af kommunikationen er, ifølge Johnny Schultz, den klassiske transaktionsanalyse. "Eric Berne udviklede den i 1960'erne, og den går ud fra, at vores personlighed består af tre dele, som på forskellige måder kommer til udtryk gennem det, vi siger til andre, både verbalt og nonverbalt. Det er forældre-jeg'et, barne-jeg'et og voksen-jeg'et."

Johnny Schultz forklarer videre: "Når du har en samtale, så vil relationsniveauet – altså om du taler som forælder, voksen eller barn – påvirke kommunikationen og den måde, den anden svarer på." Han tilføjer: "Simpel transaktion er kommunikation, der foregår mellem ens jeg-tilstande – for eksempel voksen til voksen. Ved krydset transaktion kommunikeres der derimod frem og tilbage mellem forskellige jeg-tilstande. Eksempelvis kan lederen opleves opdragende på en medarbejder (forældre-jeg'et), og medarbejderen kan reagere trodsigt som reaktion (barne-jeg'et). Resultatet er, at parterne oplever, at de taler forbi hinanden".

Vil du være venlig at tie stille, når jeg afbryder

Lige så meget charme der kan være ved personer, som virkelig brænder igennem og har power, lige så lidt tiltalende kan gennemslagskraften komme til udtryk. Johnny Schultz forklarer: "Et klassisk eksempel, som de fleste nok kender, er kollegaen, der til møder er så synlig og dominerende, at andre har

Det er vigtigt ikke at lade sig tromle ned af kollegernes gennemslagskraft, hvis du vil undgå at brænde ud på arbejdet, understreger cand.psych og stress-specialist Johnny Schultz.

svært ved at trænge igennem. Personen opleves som hurtig og frembusende. Og personen ser det som sin ubetingede ret at få så meget tale-tid som overhovedet muligt. Resultatet er ofte, at der sidder nogle tilbage, som føler, de brænder inde med vigtig information, og ikke bliver hørt". Med andre ord opfattes stor gennemslagskraft ikke altid som en ubetinget positiv egenskab. Specielt hvis man med sin gennemslagskraft tromler andre mennesker ned.

Sådan bliver du hørt

Det kan være svært at tilkæmpe sig taletid i selskab med personer med stor gennemslagskraft. Ifølge Johnny Schultz er det et vilkår, som altid vil være aktuelt, men som heldigvis sagtens kan omgås med en række konkrete redskaber. Han uddyber: "Den metode, jeg kalder "hak-i-pladen" er meget effektiv. Konkret medfører metoden, at du genafbryder og repeterer, at du gerne vil tale færdigt. Du kan også understrege din taleret yderligere ved at sige: "Du lovede at lade mig tale færdig" eller "Jeg vil godt lige tale færdig".

Et andet redskab tager udgangspunkt i metoderne fra transaktionsanalysen. "Hvis du gentagne gange oplever, at du bliver talt ned til eller overfuset af den samme dominerende person, hvad enten det er til møder eller i dagligdagen, skal du helt klart tage kampen op.

Den bedste måde er, at du selv ændrer adfærd, at du ryster det mentale billede, som den anden har, af dig.

Johnny Schultz
Cand.psych.

Man kan naturligvis prøve at tale den anden person til fornuft, at tale til hans bedre jeg. Men den metode virker langt fra altid. Den bedste måde er, at du selv ændrer adfærd, at du ryster det mentale billede, som den anden har, af dig.

Taler personen typisk fra forældre til barn, og du typisk reagerer på barnebåndet ved at blive sur, fornærmet eller lukke af. Så skal du i stedet svare fra voksen til voksen. Så sker der noget. For den reaktion er personen jo ikke vant til", understreger Johnny Schultz.

Omprogrammer dig selv

Af andre metoder til at overbevise og omprogrammere sig selv mentalt nævner Johnny Schultz affirmationer som en af de mest kraftfulde metoder.

Eksempler herpå kunne være at gentage over for sig selv:

- Jeg ved, at jeg kan mine ting!
- Jeg ved, at de vil lytte til mig!
- Jeg ved, at jeg har grund til at være stolt af mig selv!
- I dag vil jeg betragte det store arbejdspress som en positiv udfordring, der skal vindes!
- I dag skal være dagen, hvor jeg melder mig ud af flinkeskolen!

Samtidig skal du huske at fokusere på, hvornår du i forvejen har succes med din kommunikation, og hvornår du rent faktisk allerede har gennemslagskraft. Johnny Schultz: *"Hvad gør du særlig godt i de situationer? Fokusér på dine succeser og lær af det, du allerede gør, som virker."*

"Du kan altid blive bedre til at danse med dine omgivelser. Hvis du bare lader andre tromle hen over dig og ikke gør noget for din indre power, så ender du med at brænde ud."

Johnny Schultz
Cand.psych.

OM JOHNNY SCHULTZ

Johnny Schultz er cand.psych. med speciale i arbejdspsykologi. Han har en forskningsmæssig baggrund fra Københavns Universitet, hvor han har forsket i stress og psykisk arbejdsmiljø for Arbejdsmiljøfondet. I 1990 etablerede han firmaet Stress Management ApS. Johnny Schultz har i en lang årække undervist for Mannaz og har 20 års erfaring med foredrag og kurser, som han afholder for næsten 1.000 deltagere om året. Johnny Schultz er desuden forfatter til Politikens bog om stress, som udkom for nogle år siden.

Knap powerskjorten op

Kan det være for sent at opbygge sin personlige gennemslagskraft? Svaret er nej, hvis du spørger Johnny Schultz. *"Du kan altid blive bedre til at danse med dine omgivelser. Hvis du bare lader andre tromle hen over dig og ikke gør noget for din indre power, så ender du med at brænde ud."*

Johnny Schultz siger afsluttende: *"Det gælder om at starte i det små og opleve de små sejre, der er, ved at knappe powerskjorten op. Hvis du arbejder med din mentale styrke, vil du uden tvivl opleve større tydelighed i forhold til, hvad du tænker, og hvad du handler ud fra. Du vil opleve, at du bliver bedre til at formidle budskaber og er mere proaktiv i din adfærd. Men det tager tid. At knappe powerskjorten op er ikke et quick fix. Du skal arbejde aktivt med din gennemslagskraft, før det sætter sig i selvværdet. Men uanset hvad træder du langsomt men sikkert et skridt ad gangen længere frem i bussen. Det hele starter indefra og arbejder sig langsomt udad. Så hvad vælger du: at brænde igennem eller at brænde ud?"* •

FAGLIGT NYT INDEN FOR REVISION, SKAT,
REGNSKAB OG ØKONOMISK RÅDGIVNING

/ FAGLIGE UDKLIP

JURA THOMAS GJØL-TRØNNING, PARTNER, BECH-BRUUN

ÆNDRING AF LOV OM ERHVERVSDRIVENDE FONDE

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTEREN FREMSATTE DEN 12. MARTS 2014 ET FORSLAG TIL NY LOV OM ERHVERVSDRIVENDE FONDE. LOVFORSLAGET BYGGER PÅ ERHVERVSFONDSUDVALGETS RAPPORT AF 18. DECEMBER 2012 VEDRØRENDE DEN FREMADRETTEDE REGULERING AF ERHVERVSDRIVENDE FONDE SAMT ANBEFALINGER TIL GOD FONDSLEDELSE.

Formålet med lovforslaget er at modernisere regulering af erhvervsdrivende fonde på linje med den nye selskabslov, der trådte i kraft i 2009. De nye regler skal sikre, at det fortsat er attraktivt at drive erhvervsdrift i fondsform, samt at erhvervsdrivende fonde har gode forudsætninger for at bidrage med vækst og erhvervsudvikling. Lovforslaget vil overordnet medvirke til øget transparens og åbenhed om de erhvervsdrivende fondes aktiviteter og uddelinger. Desuden skal reguleringen af erhvervsdrivende fonde tilnærmes den, der gælder for kapital-selskaber. Lovforslaget vil særligt medføre ændringer til kravene i ledelsen i erhvervsdrivende fonde, en skærpelse af fondsmyndighedens beføjelser i forhold til fondens ledelse samt anbefalinger til god fondsledelse.

Nye krav til fondsledelsen

En erhvervsdrivende fond skal ledes af en bestyrelse bestående af mindst tre medlemmer. Lovforslaget stiller en række nye krav til fondens ledelse og sammensætning. De nye regler medfører, at fonden skal have en selvstændig ledelse, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af stifterne og væsentlige gavegivere, samt, at flertallet i bestyrelsen ikke må være direktører i fonden.

Desuden styrkes fondsmyndighedens beføjelser i forhold til fondsbestyrelsen. Dette bevirker blandt andet, at fondsmyndigheden tildeles mulighed for at give fondsbestyrelsen påbud om at afskedige en direktør, såfremt det er åbenbart, at direktøren ikke opfylder de krav, der stilles til at varetage fondens daglige ledelse. Derudover ændres fondsmyndighedens kompetence til at afsætte et bestyrelsesmedlem fra situationer, hvor den pågældende er "klart uegnet" til situationer, hvor den pågældende er "uegnet". Skærpelsen af fondsmyndighedens beføjelser skyldes, at det er nødvendigt, at medlemmerne af fondsbestyrelsen er tilstrækkeligt egnede til at varetage fondens formål og interesser, således at fondens situation samt økonomi ikke bliver væsentlig forringet som følge af ledelsens manglende egnethed.

Udpegelse af ledelsesmedlemmer

Lovforslaget indfører et forbud mod, at et datterselskab samt dets ledelsesmedlem-

mer udpeger medlemmer til fondens bestyrelse. Endvidere indeholder lovforslaget et forbud mod, at en direktør i et datterselskab kan være henholdsvis formand eller næstformand for fondens bestyrelse.

Uddeling af fondens midler

Lovforslaget stiller krav om, at erhvervsdrivende fonde i ledelsesberetningen i årsrapporten eller på fondens hjemmeside skal medtage en redegørelse for fondens uddelingspolitik samt specificere de af fonden foretagne uddelinger i en række hovedkategorier. Der stilles endvidere krav om, at fonden skal indgive meddelelse til fondsmyndigheden om antallet samt størrelsen af de foretagne uddelinger. De nye regler skal ses i sammenhæng med lovforslagets formål om at skabe øget transparens og åbenhed om de erhvervsdrivende fondes aktivitet.

Anbefalinger om god fondsledelse

Lovforslaget forudsætter, at der oprettes en Komité for God Fondsledelse, der skal udarbejde en række anbefalinger til bestyrelsen i erhvervsdrivende fonde. Anbefalingerne svarer til de tilsvarende corporate governance regler for børsnoterede selskaber, hvilket medfører, at efterlevelse af anbefalinger for god fondsledelse ligeledes skal ske efter princippet "følg eller forklar". •

Fritz Sørensen arbejder som moms- og afgiftskonsulent i Skatteafdelingen hos Deloitte Region Syd: Esbjerg, Kolding og Odense.

UNDGÅ MOMSFÆLDEN, NÅR DIN VIRKSOMHED KØBER MOBILTELEFONER OG BÆRBARE PC'ERE

Der er indført nye regler for at undgå, at staten lider tab.

Tekst / **Fritz Sørensen**, moms- og afgiftskonsulent, Deloitte Region Syd

Per. 1. juli 2014 træder en ny lov i kraft vedrørende salg af elektronisk udstyr. Reglerne omfatter indenlandsk salg af følgende produkter:

- Mobiltelefoner
- Integrerede kredsløbsanordninger
- Spillekonsoller
- Tablet-PC'ere
- Bærbare computere

Loven betyder

Fra 1. juli 2014 skal virksomheder i Danmark som udgangspunkt ikke opkræve moms ved salg af ovenstående varer. Salget faktureres uden moms, og køber beregner dansk moms af fakturaen, og hvis varerne anvendes i forbindelse med momspåligtig virksomhed, har køber også fradrag for momsen af købet.

Dette regelsæt vedrørende omvendt betalingspligt på indenlandske salg benyttes

også i forbindelse med salg af metalkrot og salg af CO₂-kvoter med videre.

Loven omfatter ikke

Loven omfatter kun salg til andre virksomheder i Danmark. Virksomheder, der primært sælger sådanne varer til private, er ikke omfattet af det nye regelsæt. De skal stadig fakturere med moms til deres kunder. Det er primært detailbutikker. Virksomheder er som udgangspunkt omfattet af disse regler, hvis mere end 50 procent af omsætningen vedrørende disse produkter sker til virksomheder. Det må antages, at denne vurdering alene skal ske vedrørende salg af disse produkter, og således er det ikke relevant, hvorvidt en virksomhed generelt set sælger mest til virksomheder eller private.

Lovens formål

Formålet med denne lov er at hindre momskaruselsvig, eksempelvis ved at sælger opkræver momsen, men undlader at afregne denne til SKAT, og køberen tager momsfradrag for købet. På den måde mister statskassen momsprovenu.

Sælgers forpligtelser

Sælger skal ikke opkræve moms, men fakturere uden moms. Der skal anføres kundens momsnummer på fakturaen. Sælger skal også angive på fakturaen, at salget sker uden moms, og at køber skal beregne momsen. Det kan ske ved at påføre fakturaen følgende tekst: "Omvendt betalingspligt – køber afregner momsen". Salget skal angives i rubrik C på momsangivelsen.

Salget skal ikke indberettes til "EU-salg uden moms" (tidligere listesystemet).

Købers forpligtelser

Køber skal beregne 25 procent dansk moms af fakturaen, og beløbet skal tillægges salgsmomsen på momsangivelsen. Hvis køber helt eller delvist skal anvende produkterne i forbindelse med momspåligtig virksomhed, kan momsen fradrages under købsmoms efter de almindelige momsfradragsregler.

Udfordringer for køber og sælger

De nye regler kan volde problemer ved fakturering, afhængigt af hvilke muligheder

virksomhedernes regnskabs- og faktureringsystem giver. Salget skal anses som et indenlandsk salg, men sælger skal fakturere uden moms. Salget skal angives i rubrik C, men der er ikke tale om eksportsalg.

Køber skal beregne moms, men det skal ikke angives i rubrik A som et køb fra et andet EU-land. Det skal heller ikke angives i rubrikken for køb i udlandet, men tillægges salgsmomsen.

Særlige udfordringer for køber

Disse regler omfatter alle virksomheder, der køber produkterne, uanset om de er momsregistrerede eller ej. Hvis eksempelvis en tandlæge indkøber en mobiltelefon, skal tandlægen registreres for moms af erhvervelser for at kunne angive momsbeløbet. Når tandlægen ikke har momspligtig omsætning, kan momsen ikke fradrages.

Købere skal desuden være opmærksomme på, hvilke andre mulige konsekvenser den ændrede momsbehandling kan have på indkøbet af nævnte varer, og hvilke ændringer af regnskabssystemet dette nødvendiggør. Dette kan for eksempel omfatte følgende situationer:

Foretages der et samlet køb af en bærbar PC og en printer, vil køber modtage en faktura, hvor der er beregnet moms af printeren, men ikke af PC'en.

Sker køb af for eksempel bærbar PC'ere både fra sælgere, der er omfattet af de nye regler og fra detailhandlere, vil virksomheden have indkøb af samme type varer, hvor der i nogle tilfælde skal beregnes erhvervesmoms, og i andre tilfælde blot skal ske en momsbehandling efter de generelle momsregler. •

Anders Oreby Hansen er advokat og partner i advokatfirmaet Bech-Bruuns afdeling for Skat og beskæftiger sig på et højt specialiseret niveau med rådgivning af såvel danske som udenlandske klienter om alle skatteretlige forhold, herunder i forbindelse med M&A-transaktioner. Anders kan kontaktes på + 45 72 27 36 02 og aoh@bechbruun.com.

Poul Erik Lytken er advokat i advokatfirmaet Bech-Bruuns afdeling for Skat og beskæftiger sig med rådgivning af såvel danske som udenlandske klienter om alle skatteretlige forhold, herunder moms. Poul Erik kan kontaktes på + 45 72 27 35 31 og poe@bechbruun.com.

DANSKE OG UDENLANDSKE EXITS

I kølvandet på en EU-dom mod Danmark i sommeren 2013 er der netop vedtaget en ny lov om henstand med selskabers fraflytterskatter.

Tekst / **Anders Oreby Hansen**, partner og **Poul Erik Lytken**, advokat, Bech-Bruun

Der er netop vedtaget en ny lov om henstand med selskabers fraflytterskatter som følge af en dom mod Danmark i forsommeren 2013. Allerede under lovens behandling i Folketinget blev der imidlertid af EU-Kommissionen stillet kraftigt spørgsmål ved, om loven lever op til EU-retten. Derudover giver en række afgørelser fra EU-Domstolen anledning til at overveje, om Danmark i højere grad er forpligtet til at indrømme fradrag for tab, når udenlandske datterselskaber lukkes ned.

1. DANSKE "EXITS"

1.1 Ny dansk henstandsordning

EU-Domstolen fandt den 18. juli 2013, at de danske exitsskatteregler for selskaber ikke fuldt ud er i overensstemmelse med EU-retten, fordi exitsskatten kræves betalt med det samme, og der således ikke er mulighed for at vælge henstand med betaling af skatten¹.

Skatteministeriet fremsatte derfor et lovforslag², som indebar en justering af reglerne

om beskatning ved et selskabs overførsel af aktiver og passiver til et andet EU-/EØS-land (fusion, spaltning, flytning af hjemsted med videre).

Lovforslaget, som blev vedtaget den 6. februar 2014, etablerer en henstandsordning, der gør det muligt at udskyde betalingen af exitsskatten mod forrentning (minimum tre procent p.a.). Henstandsbeløbet afdrages i takt med, at der oppebæres afkast (indtægter, gevinster, udbytter) af de overførte aktiver, som ville være blevet beskattet i Danmark, hvis aktiverne var forblevet her i landet. Dog skal det årlige afdrag mindst udgøre et beløb svarende til 1/7 af den opgjorte exitsskat. Henstandsperioden er således maksimalt syv år.

Loven trådte i kraft den 1. marts 2014, men exitsskatter, der er opkrævet før lovens vedtagelse og ikrafttræden, kan også søges tilbagebetalt (uden renter) for at blive erstattet af henstandsordningen.

1.2 Fortsat problemer med EU-retten

Det, at Folketinget har vedtaget en henstandsordning, betyder imidlertid ikke, at de kritiske røster har lagt sig. Skattemini-

steriet bekræftede selv under lovarbejdet, at det også er nødvendigt³ at lave en henstandsordning for exitsskatter for selvstændigt erhvervsdrivende efter kildeskattelovens § 8 A og virksomhedsskattelovens § 15 C⁴. Et egentlig lovforslag herom afventer dog Skatteministeriets interne undersøgelser og overvejelser, og det vil altså i mellemtiden være nødvendigt for selvstændigt erhvervsdrivende at forlade sig på beskyttelsen under EU-retten i forbindelse med en eventuel udflytning af virksomheden.

Derudover meddelte EU-Kommissionen allerede den 21. januar 2014 (altså inden vedtagelsen), at lovforslaget på en række punkter stadig ikke lever op til EU-retten⁵. Kommissionens opfattelse ligger på linje med en række kritiske høringsvar afgivet af blandt andet Advokatrådet, Bech-Bruun, Danske Advokater, Dansk Erhverv, Dansk Industri og FSR – danske revisorer⁶. Dette havde dog tilsyneladende ingen indvirkning på Skatteministeriet, idet man valgte at undlade at indarbejde ændringer, der kunne have taget højde for kritikken. Det bliver interessant at følge især EU-Kommissionens reaktion herpå.

Kritikken retter sig især mod den høje forrentning, herunder at der er fastsat en minimumsrente på tre procent, uanset de generelle renteniveauer i øvrigt, afdragsprofilen, herunder minimumsafdraget på 1/7, uanset hvilke aktiver og indkomst der er tale om, og fastholdelsen af allerede opkrævede exitsskatter, herunder uden mulighed for rentekompensation uanset om skatteyderen vælger at gå over i den nu vedtagne henstandsordning.

2. UDENLANDSKE "EXITS"

Udover at EU-Domstolen nu har fastslået, at de danske exitsskatteregler for selskaber ikke levede op til EU-retten (hvad der uden for Skatteministeriets rækker vist ikke var reel tvivl om forud for afgørelsen), har EU-Domstolen også fastslået, at EU-retten stiller visse krav til, at nationale regler anerkender fradrag for tab ved exits i andre EU-lande.

Hvis et dansk selskab lukker et datterselskab, filial eller lignende i et andet EU-land, kan der efter EU-retten være krav om, at det danske selskab indrømmes et fradrag i sin danske skattepligtige indkomst.

Denne mulighed opstår efter EU-Domstolens praksis⁷, når (i) der er tale om et endeligt tab, som ikke kan udnyttes i det pågældende udland, og (ii) der havde været fradrag for tabet, hvis det havde været et indenlandsk datterselskab, virksomhed med videre.

I kraft af de danske sambeskatningsregler ville de løbende tabsgivende aktiviteter samt tab opstået ved selv likvidationen som udgangspunkt kunne fratrækkes i moderselskabets indkomstopgørelse. Skattemæssigt er der derfor reelt en fordel for danske selskaber ved at etablere nye aktiviteter med videre i Danmark frem for i et andet EU-land, hvor man ikke vil kunne udnytte underskud i den ene aktivitet til at modregne i overskud på den anden aktivitet.

For at modvirke dette fastslår EU-Domstolen, at når det bliver evident, at underskudet ikke kan udnyttes lokalt (typeeksemplet er, at det udenlandske datterselskab likvideres, og der ikke er andre datterselskaber med videre i det pågældende land), så skal der være mulighed for at føre tabet/underskudet hjem til moderselskabet.

Der er (endnu) ikke faldet en afgørelse vedrørende Danmark, men der verserer tilsyneladende sager herom i Danmark. EU-Domstolens afgørelser er efterhånden også så klare, at der med vægt kan argumenteres for, at danske selskaber og lignende kan få fradrag i følgende situationer:

- Udenlandske underskud tabt i forbindelse med likvidation, fusion eller salg af et udenlandsk datterselskab
- Udenlandske underskud tabt som følge af forældelse på grund af lokale forældelsesfrister (i visse lande kan underskud kun fremføres i for eksempel 3-5 år).

Det er dog vigtigt at holde sig for øje, at der skal være tale om en situation, hvor der efter dansk ret ville have været mulighed for at fratrække tab hos moderselskabet, hvis der havde været tale om et dansk datterselskab. Dette gælder for eksempel umiddelbart ikke kildeartsbegrænsede tab og særunderskud, hvilket bør holdes for øje, inden der igangsættes sager ved de danske myndigheder og/eller EU-Domstolen. •

NOTER

- 1 C-261/11 (Kommissionen mod Danmark)
- 2 L 91 2013-14
- 3 Skatteministeriet brugte dog formuleringen "relevant"
- 4 Skatteministeriets kommentarer til henvendelsen fra Bech-Bruun i høringsskemaet, L 91 2013-14, bilag 1
- 5 L 91 2013-14, bilag 6, hvor Skatteministeriets afvisende svar til Kommissionen også kan findes.
- 6 L 91 2013-14, bilag 1
- 7 C-446/03 (Marks & Spencer), C-123/11 (A Oy), C-322/11 (K) og i nogen grad C-18/11 (Philips Electronics)

Nathalie Løndahl Jensen er Assistant Manager i revisionsfirmaet KPMG, hvor hun primært beskæftiger med revision af finansielle virksomheder og produktionsvirksomheder.

DE FREMTIDIGE KAPITALKRAV TIL DANSKE PENGEINSTITUTTER

Den 1. januar 2014 begyndte indfasningen af CRD IV, som vil påvirke de danske pengeinstitutter, hvor der blandt andet stilles øget krav til pengeinstitutternes kapital og sammensætningen heraf.

Tekst / **Nathalie Løndahl Jensen**,
assistant manager, KPMG

Den finansielle krise har de seneste år resulteret i flere tiltag og skærper af reguleringen af de finansielle virksomheder. Det viste sig under den finansielle krise, at en række finansielle virksomheder i Europa og USA ikke kunne absorbere de uventede tab, hvorved investorer og kreditorer led betydelige tab. Det er derfor globalt fundet nødvendigt at styrke reguleringen af finansielle virksomheder for at opnå en mere stabil finansiell sektor og derved mindske risikoen for fremtidige finansielle kriser.

Den fremtidige regulering betegnes globalt som Basel III og er i EU udformet under betegnelsen Capital Requirements Regulation og Capital Requirements Directive IV (herafter benævnt CRD IV). CRD IV indeholder blandt andet krav til ændringer i kapitaldækningsreglerne, som gradvist vil blive implementeret i årene 2014-2021. Æn-

dringerne øger blandt andet kravene til bankernes kapital og sammensætningen heraf.

De fremtidige kapitalkrav

Der vil under CRD IV blive stillet øgede krav til andelen af CET 1 kapital (den egentlige kernekapital), som i perioden 2013-2015 vil stige fra 2 procent til 4,5 procent af minimumskapitalen. Som en effekt heraf vil Additional Tier 1 (hybrid kernekapital) og Tier 2 kapital (supplerende kapital) herefter kunne udgøre henholdsvis 1,5 procent og 2 procent. Derved vil en større del af basiskapitalen under den fremtidige kapitalstruktur være fuldt tabsabsorberende og derved øge evnen hos det enkelte pengeinstitut til at absorbere tab.

Kriterierne for Additional Tier 1 kapital og Tier 2 kapital vil blive skærpet, hvor kapital, som ikke lever op til de fremtidige kriterier under CRD IV, gradvist vil blive udfaset i perioden frem til ultimo 2021.

Ud over ændringen i kapitalsammensætningen stilles der krav om indførelse af kapital-

buffer, som skal sikre, at pengeinstitutterne opbygger tilstrækkelige kapitalbuffer til at modstå perioder med tab. Kapitalbufferne benævnes kapitalbevarelsesbufferen og den kontracykliske kapitalbuffer og skal begge dækkes af CET 1 kapital.

Ud over kapitalbufferne indføres den systemiske risikobuffer, som vil udgøre op til 5 procent af de risikovægtede aktiver.

Herudover er der udpeget en række systemisk vigtige pengeinstitutter, hvor et eventuelt kollaps vurderes at kunne påvirke samfundsøkonomien, og disse pålægges derfor et yderligere kapitalkrav. De primære ændringer fremgår af figuren på næste side, hvor de nuværende kapitalkrav er sammenholdt med de fremtidige kapitalkrav.

Konsekvenserne af de fremtidige kapitalkrav

Flere studier har gennem de seneste år søgt at estimere konsekvenserne af CRD IV, herunder hvilke konsekvenser de fremtidige kapitalkrav vil medføre for de finansielle

virksomheder verdenen over. Der har i disse studier primært været fokus på større finansielle institutter, herunder de systemisk vigtige pengeinstitutter.

I Danmark er der i den finansielle sektor et stort antal mindre pengeinstitutter (pengeinstitutter i gruppe 2, 3 og 4, jævnfør Finanstilsynets størrelsesgruppering), som typisk har et lokalt fokus.

De mindre pengeinstitutter har ofte helt særlige forhold til pengeinstituttets interesser, hvor medarbejdere i pengeinstituttet ofte har personligt kendskab til kunder, indskydere og låntagere og gennem deres lokale kendskab kan træffe beslutninger, som større pengeinstitutter ikke ville træffe.

De mindre pengeinstitutter ses derfor af mange som en vigtig brik i forhold til de lokale erhvervsliv, hvorfor det er interessant, hvorledes de kan forventes at blive påvirket.

Påvirkningen af solvensprocenten

Ses der på de mindre pengeinstitutters solvensprocent i forhold til de fremtidige kapitalkrav, vil den nødvendige stigning i solvensprocenten afhænge af, hvilke kapitalbuffer myndighederne vil pålægge pengeinstitutterne, samt hvor stor overdækning pengeinstitutterne ønsker at besidde.

Pengeinstitutterne skal under de fremtidige kapitalkrav leve op til minimumssolvenskravet på 8 procent, kapitalbevarelsesbufferen på 2,5 procent, og kan, såfremt myndighederne kræver det, blive pålagt en kontracyklisk kapitalbuffer på op til 2,5 procent samt en systemisk risikobuffer på op til 5 procent. Pengeinstitutterne i gruppe 2, 3 og 4 forventes ikke at blive pålagt krav om en systemisk risikobuffer.

Da den kontracykliske kapitalbuffer kan svinge (konjunkturafhængig), og penge-

institutterne vil blive pålagt restriktioner, såfremt de ikke lever op til denne buffer, kan det forventes, at pengeinstitutterne altid vil forsøge at leve op til kravet om de 2,5 procent.

Derved vil solvensprocenten som minimum skulle udgøre 13 procent tillagt det individuelle solvensbehov samt en diskretionær kapitalbuffer, som typisk vil være i intervallet 3-5 procent.

Hvor meget skal solvensen så øges?

Pengeinstitutterne i gruppe 4 lever i gennemsnit op til samtlige fremtidige kapitalkrav, hvorfor det kan forventes, at flere i denne gruppe ikke vil være nødsaget til at skaffe yderligere kapital.

Pengeinstitutterne i gruppe 2 vil, for at leve op til de fremtidige kapitalkrav, gennemsnitligt skulle øge solvensen med 0,1 procent med udgangspunkt i solvensen for 2012, hvorimod gruppe 3 har en overdækning på 2,4 procent.

Såfremt begge grupper ønsker en overdækning på 3 procent, vil gruppe 2 være nødsaget til at øge solvensprocenten med 3,1 procent og gruppe 3 med 0,6 procent. Dette vil kræve en stigning i basiskapitalen eller en reduktion i de risikovægtede aktiver.

Vil en stigning i solvensen medføre øgede kapitalomkostninger for pengeinstitutterne?

Der er flere holdninger til dette spørgsmål. Dog skal den øgede kapital forrentes af pengeinstitutterne. Omkostninger hertil vil afhænge af, hvor meget det enkelte pengeinstitut vil skulle øge solvensprocenten, og hvilke afkastkrav pengeinstituttets investorer kræver. Tages der udgangspunkt i et afkastkrav på 10 procent med en risikovægt på 75 procent, vil en stigning i solvensprocenten på 3,1 procent for gruppe 2 koste 0,3 procent yderligere i kapitalomkostninger.

BAGGRUND

Denne artikel er skrevet på baggrund af kandidatafhandlingen *"De fremtidige kapitalkrav – en praktisk tilgang til de mindre pengeinstitutters forventede konsekvenser af de fremtidige kapitalkrav"*, som Nathalie Jensen forsvarede på CBS i februar 2014.

Herudover vil pengeinstitutterne skulle afholde administrationsomkostninger til implementeringen og efterlevelse af de fremtidige kapitalkrav, som ligeledes vil afhænge af det enkelte pengeinstituts forretning og likviditetskravene. Det kan på denne baggrund konkluderes, at de fremtidige kapitalkrav på den ene eller anden måde vil medføre øgede omkostninger for pengeinstitutter, hvor der kun er to til at betale – aktionærerne eller kunderne.

De mindre pengeinstitutters egne forventninger

For at undersøge de mindre pengeinstitutters forventninger blev en spørgeskemaundersøgelse gennemført, hvor samtlige mindre pengeinstitutter (81) blev kontaktet. Heraf var der 68 procent, som besvarede det udsendte spørgeskema. Af undersøgelsen ses, at de fremtidige kapitalkrav forventes at have flere konsekvenser, som både vil påvirke den enkelte kunde og investor i pengeinstituttet. I undersøgelsen ses, at samtlige pengeinstitutter forventer, at de fremtidige kapitalkrav vil medføre flere fusioner mellem pengeinstitutterne og øgede priser på deres produkter, da pengeinstitutterne vil være nødt til at have større fokus på lønsomheden for at dække de øgede omkostninger, som CRD IV vil medføre.

Herudover forventer hovedparten af de adspurgte pengeinstitutter, at udlånslysten vil blive påvirket, og at der vil ske øgede frasalge af forretningsområder, hvorved solvensprocenten vil kunne øges.

Dette er alle elementer, som kan have en større betydning for det danske samfund.

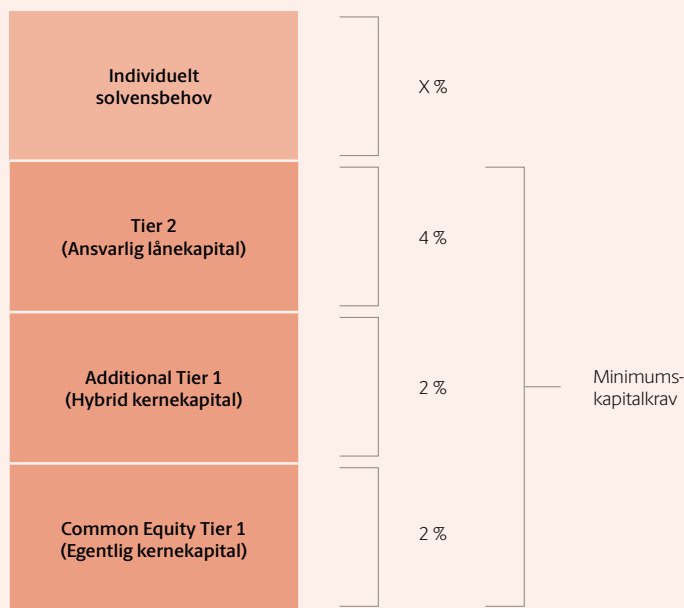
Afslutning

Med udgangspunkt i en højere solvensprocent, som kan forventes at medføre flere konsekvenser for pengeinstitutterne og deres interessenter, forventer hovedparten af de mindre pengeinstitutter dog, at de fremtidige kapitalkrav på sigt vil have en positiv effekt. Hvor store tilpasninger der skal til, vil kun fremtiden vise.

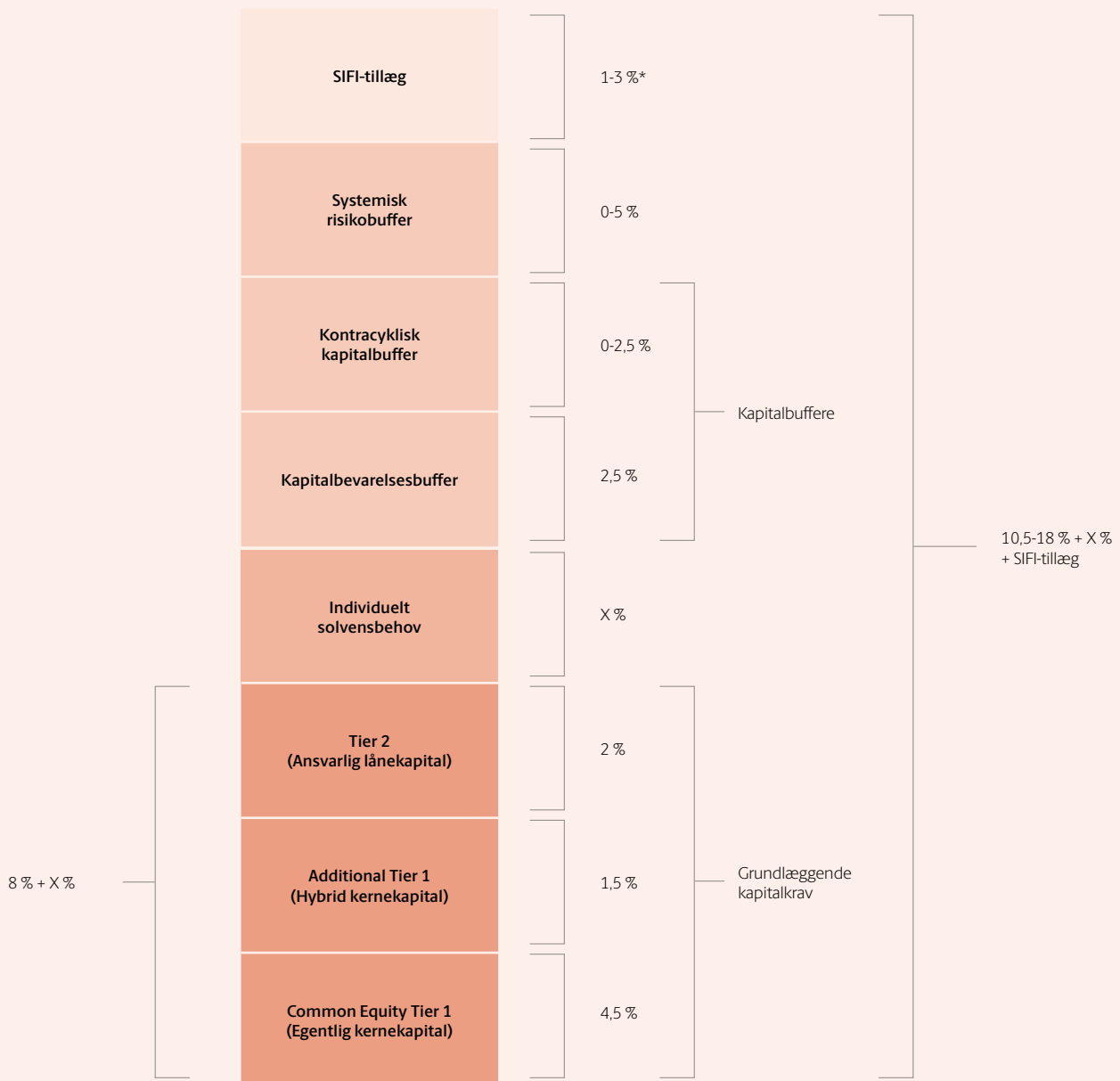
Denne artikel er udarbejdet på baggrund af undertegnede afhandling på cand.merc.aud. studiet, hvortil der henvises for referencer og nærmere uddybelse af artiklens emne. •

Figur: Primære ændringer i forhold til de hidtil gældende kapitalkrav

KAPITALKRAV UNDER CRD III

KAPITALKRAV UNDER CRD IV

*Procentsats kan variere og stige til højere end nævnte procent. Tillægget kan ikke udgøre mindre end 1 procent jf. Bankpakke 6

/ FAGLIGE UDKLIP

JURA THOMAS GJØL-TRØNNING, PARTNER, BECH-BRUUN

WHISTLEBLOWER-ORDNINGER I FINANSIELLE VIRKSOMHEDER

FOLKETINGET VEDTOG DEN 18. MARTS 2014 ET LOVFORSLAG, DER IMPLEMENTERER CRD IV-DIREKTIVET, HERUNDER REGLERNE OM OBLIGATORISKE WHISTLEBLOWER-ORDNINGER I DEN FINANSIELLE SEKTOR.

De nye regler gør det obligatorisk for finansielle virksomheder at etablere interne whistleblower-ordninger, hvor virksomhedens ansatte anonymt kan anmelde tilsidesættelser af den finansielle regulering.

Formålet med de nye regler for finansielle virksomheder er at imødegå fremtidige situationer, hvor den finansielle regulering bliver tilsidesat med omfattende økonomiske konsekvenser for de finansielle markeder til følge.

Whistleblower-ordningen

Whistleblower-ordningen skal indrettes på en måde, der sikrer, at virksomhedens ansatte anonymt kan indberette overtrædelser samt mistanke om overtrædelser af den finansielle regulering til en kanal, der er både selvstændig og uafhængig af virksomhedens daglige ledelse. Indberetninger skal dermed kunne ske uden om de normale personaleadministrative procedurer.

De nye regler gør det obligatorisk at etablere en whistleblower-ordning, hvor overtrædelse af den finansielle regulering kan indberettes uanset overtrædelsens størrelse eller betydning for virksomheden. Der er dog intet til hinder for, at virksomheden etablerer en udvidet ordning, hvor overtrædelser af både den finansielle regulering samt andre forseelser kan indberettes.

Hvem er omfattet af ordningen?

Alle virksomheder, der er underlagt tilsyn af Finanstilsynet, er omfattet af det obligatoriske krav til etablering af en whistleblower-ordning. Udover store banker, realkreditinstitutter, forsikringsselskaber og pensionskasser med mange ansatte gælder ordningen også for mindre virksomheder. De nye regler indeholder en bagatelgrænse, som bevirker, at virksomheder med fem ansatte eller færre er undtaget fra kravet om etablering af en whistleblower-ordning.

Det er udelukkende virksomhedens ansatte, der på obligatorisk grundlag skal kunne indberette under whistleblower-ordningen. Virksomhedens bestyrelses-medlemmer er dermed ikke omfattet af den obligatoriske personkreds for ordningen.

Der er dog intet til hinder for, at virksomheden etablerer en whistleblower-ordning, der giver andre end de ansatte, for eksempel bestyrelsesmedlemmer, adgang til at anvende whistleblower-ordningen. •

/ FAGLIGE UDKLIP

REVISION FRITZ SØRENSEN, MOMS- OG AFGIFTSKONSULENT, DELOITTE REGION SYD

AJOURFØRING AF ISAE 3000 MEDFØRER TIL PASNING AF INTERNATIONALE STANDARDER

ISAE 3000, ASSURANCE ENGAGEMENTS OTHER THAN AUDITS OR REVIEWS OF HISTORICAL FINANCIAL INFORMATION

IASB har udsendt ISAE 3000 (Revised), Assurance Engagements Other Than Audits or Reviews of Historical Financial Information, som træder i kraft for erklæringer, der afgives 15. december 2015 eller senere. IAASB har ajourført ISAE 3000, Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger. Ajourføringen af ISAE 3000 medfører tilpasninger i følgende internationale standarder:

- Den internationale begrebsramme for erklæringsopgaver med sikkerhed
- ISAE 3402, Erklæringer med sikkerhed om kontroller hos en serviceleverandør
- ISAE 3410, Assurance Engagements on Greenhouse Gas Statements
- ISAE 3420, Erklæringsopgaver med sikkerhed om opstilling af proforma finansielle oplysninger indeholdt i et prospekt. •

Eivind Einersen er specialistadvokat i advokatfirmaet Bech-Bruun og deltog i det lovforberedende arbejde i forbindelse med den nye forældelseslov. Eivind Einersen kan kontaktes på + 45 7227 3310 og ei@bechbruun.com

FORÆLDELSE AF SELSKABSINDSKUD

Den 1. januar 2014 trådte en særregel om forældelse af selskabsindskud i kraft. Denne artikel opsummerer reglerne om forældelse af selskabsindskud og betydningen for selskabernes årsrapporter.

Tekst / **Eivind Einersen**, specialistadvokat, Bech-Bruun

1. FORÆLDELSE AF SELSKABSINDSKUD 2011-2013

Forud for 2011 blev selskabsindskud tidligst forældet på 20 år, og forældelse kunne afbrydes ved påmindelse til debitor. Spørgsmål om forældelse af selskabsindskud var derfor sjældent eller aldrig relevant.

Den 1. januar 2011 trådte den nuværende forældelseslov fuldt ud i kraft også for fordringer opstået inden lovens ikrafttræden. Forældelseslovens hovedregel (lovens § 3) er, at fordringer forældes på tre år fra det tidligste tidspunkt, til hvilket fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt.

I perioden 2011-2013 var der tvivl om, hvorvidt forældelsesloven fandt anvendelse på selskabsindskud, herunder navnlig på resthæftelsen i kommanditselskaber. Nogle argumenterede for, at muligheden for at ind-

kalde selskabsindskud var en fordring, som kunne forældes, mens andre argumenterede for, at der var tale om en hæftelse, som ikke kunne forældes, førend selskabet traf beslutning om indkaldelse af indskuddet¹.

I bemærkningerne til lovforslaget til den nye regel om forældelse af selskabsindskud (se nedenfor i afsnit 2) anførte Justitsministeriet, at retten til at kalde et selskabsindskud efter ministeriets opfattelse var en fordring, som kunne forældes efter forældelsesloven.

Spørgsmålet er dog aldrig blevet afklaret af domstolene, og selvom Justitsministeriets holdning til spørgsmålet formentlig vil blive tillagt betydelig vægt, er det ikke sikkert, at ministeriets konklusion vil holde for en nærmere prøvelse.

2. FORÆLDELSE AF SELSKABSINDSKUD FRA OG MED 2014

Fra og med 1. januar 2014 er der indført en klar regel om spørgsmålet. Den nye regel regulerer alene forældelse efter lovens ikrafttræden (det vil sige fra og med 1. januar 2014).

Hvis en fordring på et selskabsindskud var forældet i perioden 2011-2013, vækker den nye lov ikke kravet op igen.

Lov 1622/2013 har indsat en ny § 2 a i forældelsesloven med følgende ordlyd:

§ 2 a. For fordringer, som støttes på skriftlig aftale om indskud i et selskab, regnes forældelsesfristen tidligst fra det tidspunkt, hvor selskabet beslutter at indkalde indskuddet. Uanset 1. pkt. regnes forældelsesfristen dog senest fra 10 år efter begyndelsestidspunktet i henhold til § 2.

Den nye regel indebærer, at:

- Forældelseslovens almindelige treårs frist først løber fra det tidspunkt, hvor selskabet træffer beslutning om at kræve indskuddet betalt.
- Hvis selskabet ikke har truffet en sådan beslutning, når der er gået 10 år fra selskabets stiftelse eller beslutningen om en kapitalforhøjelse, begynder forældelseslovens almindelige treårs frist at løbe fra 10-årsdagen. Selskabsindskuddet forældes

i denne situation dermed tidligst 13 år efter selskabets stiftelse eller beslutningen om kapitalforhøjelse.

- Hvis selskabet beslutter kun at kalde en del af det ikke-betalte indskud, begynder forældelsesfristen kun at løbe for den kaldte del og ikke for det resterende indskud.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget omfatter "indskud" kun de kapitaltilførsler, der skal foretages af en ejer. Lån er ikke omfattet. Med "selskab" forstås aktie- og anpartsselskaber, kommanditselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar.

I bemærkningerne anføres desuden, at det er uden betydning, om og hvornår selskabet meddeler selskabsdeltagerne sin beslutning om at kalde det ikke-betalte indskud, idet forældelsesfristen løber fra den dag, beslutningen blev taget.

3. AFBRYDELSE AF FORÆLDELSE

Forældelse afbrydes, når skyldneren over for fordringshaveren udtrykkeligt eller ved sin handlemåde erkender sin forpligtelse (lovens § 15).

Hvis selskabsdeltageren har betalt indskud til selskabet eller har underskrevet en erklæring om, at han erkender sin indskudsforpligtelse, vil forældelse være afbrudt. Det samme vil formentlig gøre sig gældende, hvis selskabsdeltageren var medlem af selskabets bestyrelse og underskrev et regnskab, som specificerede hver selskabsdeltagers indskudsforpligtelse.

Derimod vil mere indirekte erkendelser (såsom deltagelse i generalforsamlinger eller en underskrift på et regnskab, som ikke specificerer indskudsforpligtelsen for hver selskabsdeltager) næppe være tilstrækkelige til, at forældelse er afbrudt.

En erkendelse af indskudsforpligtelsen, som er afgivet på et tidspunkt, hvor forpligtelsen ellers var forældet, vil normalt være tilstrækkelig til, at indskudsforpligtelsen genopvågner.

Fra afbrydelsestidspunktet løber en ny tre-års frist.

Afbrydelse skal vurderes over for hver selskabsdeltager. I en række selskaber vil kravet om indbetaling af selskabskapital således kunne være forældet over for nogle selskabsdeltagere, men ikke over for andre.

4. KONSEKVENSER FOR ÅRSRAPPORTEN

4.1 Skæringsdag før 1. januar 2014

I årsrapporter med en skæringsdag før 1. januar 2014 vil revisor i samarbejde med selskabets ledelse skulle overveje punkt 1 og 3 ovenfor. Hvis selskabet er stiftet, eller hvis der er truffet beslutning om en kapitalforhøjelse mere end tre år før skæringsdagen, bør det undersøges, om der er sket afbrydelse af forældelse.

Hvis selskabsindskuddet har været udestående i mere end tre år, og der ikke er sket afbrydelse af forældelse, vil der som nævnt i punkt 1 ovenfor være en risiko for, at der er indtruffet forældelse af selskabsindskuddet, men konklusionen er ikke sikker.

Risikoen for, at indskudsforpligtelsen er forældet, bør omtales i noter og ledelsesberetning, hvis spørgsmålet er væsentligt for forståelsen af regnskabet.

Hvis ledelse og revisor konkluderer, at indskudsforpligtelsen er forældet, skal der foretages korrektion herfor i årsrapporten, såfremt den har været indregnet, ligesom forholdet bør omtales i noter og eventuel ledelsesberetning. Det bør dog samtidig oplyses, at konklusionen ikke er sikker.

Hvis indskudsforpligtelsen er kaldt og indregnet i årsrapporten, men kravet vurderes uerholdeligt på grund af forældelse, skal der foretages nedskrivning og ske omtale, hvis det er væsentligt for forståelsen af regnskabet.

4.2 Skæringsdag efter 1. januar 2014

I årsrapporter med en skæringsdag efter 1. januar 2014 vil revisor i samarbejde med selskabets ledelse skulle overveje punkt 2 og 3 ovenfor. Hvis selskabet er stiftet, eller hvis der er truffet beslutning om en kapitalforhøjelse, for mere end 13 år siden, eller selskabet rent faktisk har indkaldt indskuddet for mere end tre år siden, bør det undersøges, om der er sket afbrydelse af forældelse.

Hvis selskabet er stiftet, eller hvis der er truffet beslutning om en kapitalforhøjelse for mere end 13 år siden, eller et indkaldt selskabsindskud har været udestående i mere end tre år, og der ikke er sket afbrydelse af forældelse, vil selskabsindskuddet være forældet. Der skal foretages korrektion herfor i årsrapporten, såfremt det har været indregnet, ligesom forholdet bør omtales i noter og eventuel ledelsesberetning.

Hvis indskudsforpligtelsen er kaldt og indregnet i årsrapporten, men kravet vurderes uerholdeligt på grund af forældelse, skal der foretages nedskrivning og ske omtale, hvis det er væsentligt for forståelsen af regnskabet. •

NOTER

- 1 Se om spørgsmålet Lilja og Quistgaard, U.2011B.28, Madsen, U.2011B.63, Einersen, RR.2011.03.48, Larsen, Lytken og Lindencrone, RR.2011.04.54, Friis Hansen, NTS.2011.2.44, Frøjk, ET 2013.01.29 og Eyben: Forældelse efter forældelsesloven, s. 100-105.

Torben Johansen er partner og statsautoriseret revisor i BDO, samt medlem af Regnskabsteknisk Udvalg.

LIKVIDATION AF KAPITALSELSKABER – SELSKABSRET OG REGNSKAB

Anmeldelse af artikel i Regnskabsorientering.

Tekst / **Torben Johansen**, partner, statsautoriseret revisor, BDO

I artikelserien Regnskabsorientering er der primo 2014 udgivet en artikel om "Likvidation af kapitalselskaber – selskabsret og regnskab" skrevet af statsautoriseret revisor Palle Offersen, Patriotisk Selskab.

Artiklen giver en introduktion i de væsentligste forhold ved likvidation af selskaber, specielt med henblik på de selskabsretlige og regnskabsmæssige forhold. Herudover berører artiklen ligeledes de mest almindelige skatteregler på området samt giver nogle overvejelser om de revisionsmæssige forhold.

Artiklen kommer på denne måde godt rundt om alle de faglige discipliner, der er ved likvidation af selskaber, og man får på denne måde et godt overblik over processen ved likvidation af et selskab.

Artiklen har en god og praktisk indgangsvinkel til emnet og er på den måde et godt

værktøj til at få overblik over processen og reglerne ved likvidation. I bilag til artiklen er dels indarbejdet en oversigt over det tidsmæssige forløb i en likvidation og dels et modelregnskab for det afsluttende likvidationsregnskab.

Efter selskabsloven er der to typer af likvidationer af et selskab. Der er regler for en solvent likvidation samt en mere enkel mulighed for at opløse et selskab med en betalingserklæring. Begge muligheder er gennemgået i artiklen.

Faglige kommentarer

Ved gennemlæsningen af artiklen er jeg stødt på forhold af rent faglig karakter, jeg gerne vil knytte en kommentar til.

Ny selskabslov

Vedrørende artiklens selskabsretlige forhold er der i forbindelse med vedtagelse af lov nr. 616 af 12. juni 2013 om ændringer til selskabsloven, hvoraf en række af disse vedtagne ændringer dog først træder i kraft formentlig i sommeren 2014, blandt andet sket den ændring, at 3-måneders fristen for kreditorernes

anmeldelse af krav regnes fra offentliggørelsen af beslutning om likvidation frem for Erhvervsstyrelsens registrering heraf.

Samtidig er det i en lovændring præciseret, at generalforsamlingens beslutning om endelig likvidation træffes, når bobehandlingen er afsluttet, samt at likvidationsprovenu kan udloddes både før og efter afslutning af bobehandlingen, hvilket bringer lovgivningen i overensstemmelse med den praksis, som forfatteren beskriver i artiklen.

Ledelsesberetningen

Vedrørende artiklens regnskabsmæssige forhold er det anført, at for B-selskaber kan en omtale af likvidationen foregå i en note frem for i ledelsesberetningen. Efter min opfattelse vil en beskrivelse af, at virksomheden er trådt i likvidation, være krævet i ledelsesberetningen, jævnfør årsregnskabslovens (ÅRL) § 77 vedrørende væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold. Jeg mener ikke, at ÅRL § 77 hjemler mulighed for at give denne type redegørelse i en note og dermed undlade ledelsesberetningen.

Opskrivning af anlægsaktiver

Når der i likvidationsforløbet aflægges et normalt årsregnskab (ikke det afsluttende likvidationsregnskab), skal regnskabet fortsat aflægges efter årsregnskabslovens almindelige bestemmelser. Dette gælder ligeledes, hvis virksomheden for eksempel ønsker at opskrive materielle anlægsaktiver til dagsværdi efter ÅRL § 41.

I artiklen er anført, at foretages der opskrivinger, og har der ikke været foretaget opskrivinger i tidligere år, vil det – når der er tale om en likvidation – ikke være nødvendigt at behandle opskrivingen efter reglerne om ændring af regnskabspraksis. Normalt vil en overgang til måling til dagsværdier efter ÅRL § 41 være en praksisændring, der skal behandles som en sådan. Jeg mener ikke, at der er belæg for, at dette skulle være anderledes i en likvidationssituation. Aflæggelse af årsregnskab under likvidation skal efter min opfattelse stadig følge de almindelige regler for opskrivinger, som årsregnskabsloven indeholder.

Klassificering af regnskabsposter

I forbindelse med aflæggelse af årsregnskab under likvidationen (ikke det afsluttende likvidationsregnskab) er det i artiklen anført, at det forhold, at et anlægsaktiv er solgt med overdragelse efter regnskabsårets udgang, ikke medfører en ændring af klassificeringen, hvilket godt kan være udgangspunktet. Den almindelige fortolkning af årsregnskabsloven må dog stadig gælde, således at hvis virksomheden er ophørt med at anvende aktivet og har sat det til salg på balancen, skal det omklassificeres til et omsætningsaktiv. Likvidationssituationen vil dermed også kunne få indflydelse på klassifikationen af regnskabsposter.

Indtægters tidsmæssige placering

Ved aflæggelse af årsregnskab under likvidation er forfatteren inde på en betragtning

om, at ved overdragelse af en væsentlig del af selskabets aktiver og aktiviteter med en aftale indgået inden regnskabsårets udløb og med overdragelse umiddelbart i starten af det følgende regnskabsår, kan avancer og tab indregnes i resultatopgørelsen, før overdragelsen finder sted. Dette kan vel betragtes som et fremrykket indtægtskriterium.

Efter de almindelige bestemmelser i ÅRL § 49 er betingelser for indregning af indtægter blandt andet, at der i al væsentlighed er sket levering, og at risikoen for aktivet dermed er overgået til køber. Såfremt de almindelige bestemmelser for indregning af en indtægt ikke er opfyldt, kan der ikke indregnes en avance i resultatopgørelsen, og efter min opfattelse heller ikke selv om selskabet er under likvidation.

I forbindelse med aflæggelse af det afsluttende likvidationsregnskab anføres det i artiklen, at der ved overdragelse af en virksomhed til en af flere kapitalejere som en del af likvidationsprovenuet kan indtægtsføres goodwill i likvidationsregnskabet, som dermed indgår i nettoaktivet for overdragelsen. Efter min opfattelse vil dette kræve, at de almindelige betingelser for, hvornår en indtægt kan medtages i resultatopgørelsen, skal være opfyldt, samtidig med at der ikke er mulighed for at opskrive immaterielle anlægsaktiver, herunder goodwill efter nugældende årsregnskabslov.

Afslutning

Artiklen behandler meget bredt de regler, der er gældende ved likvidation af selskaber. Således kommer forfatteren godt omkring selskabsretten, de regnskabsmæssige forhold, skatteretten og nogle revisionsmæssige overvejelser.

Forfatteren anfører, at artiklen primært har til formål at beskrive revisors indgangsvinkel til og arbejdsområder vedrørende en li-

kvitation. Artiklen søger at være et praktisk arbejdsredskab for revisor før og under likvidationen. Dette formål synes jeg, forfatteren rammer meget fint med artiklen. •

OM ARTIKLERNE

Medlemmer og andre, der abonnerer på orienteringsartiklerne, kan hente og læse artiklen af Palle Offersen på FSR – danske revisors værktøjsportal: fsrdocs.dk under Regnskabsorientering, indeks ER 2.10. Der er i øvrigt primo 2014 ligeledes udsendt en artikel i serien Revisionsorientering af seniorkonsulent, cand.merc.aud., ph.d. Jesper Seehausen, Beierholm, om "Selskabsretlige erklæringer. Beslutningstræer", under Revisionsorientering, indeks A 7.12.

Artikler i orienteringsserierne, der tidligere fandtes på revifora.dk, kan fremover findes på fsrdocs.dk.

Redaktionen.

/ FAGLIGE UDKLIP

JURA THOMAS GJØL-TRØNNING, PARTNER, BECH-BRUUN

STATUS PÅ IVÆRKSÆTTERSELSKABER

Siden 1. januar 2014 har det været muligt at stifte et såkaldt iværksætterselskab (IVS). Formålet med de nye regler om iværksætterselskaber er at gøre det lettere og mere fleksibelt at stifte et kapitalselskab.

Erhvervsstyrelsen har i en meddelelse fra 11. marts 2014 konstateret, at iværksætterselskabet er "kommet godt fra start", idet Erhvervsstyrelsen i perioden 1. januar 2014 til 10. marts 2014 har registreret godt 600 iværksætterselskaber i Danmark. Udviklingen vidner om, at iværksættere og rådgivere er blevet opmærksomme på muligheden for at stifte iværksætterselskabet samt fordelene ved den nye selskabsform. •

REVISOR DØGNET

*14

— *samler den danske revisor- og
rådgivningsbranche*

DET ER
GRATIS AT DELTAGE
FOR MEDLEMMER,
SÅ HUSK AT
SÆTTE KRYDS
I KALEN-
DEREN!

Kom til Revisordøgnet *2014 hvor branchen mødes under overskriften '**Forretning i forandring - fokus på kvalitet og værdi**'.

Vær med og mød kolleger, styrk dit netværk, bliv inspireret, få forretningsmæssig indsigt og faglig opdatering.

Vi glæder os til at byde dig velkommen på Hotel Nyborg Strand d. 9. september 2014.

DE UNGE ER SÅ BESVÆRLIGE!

Tekst/ **Michael Hansen**, Mindset Trainer
og indehaver af bymichaelhansen

Mine udviklingsforløb starter næsten altid med ét eller flere møder med kontorets partner eller partnerne. De bestemmer og sætter retningen for virksomheden, og de betaler regningen. Ved disse møder falder snakken ofte på de unge. Jeg hører ofte:

- De gider ikke lave nok. Især ikke når der er pres på
- Jeg kan ikke gennemskue, hvordan jeg skal motivere dem
- Jeg har svært ved at styre de unge
- De ved for lidt og er for fagligt svage
- De er for dårlige til at snakke med kunderne
- De er svære at fastholde. De vil hele tiden videre til noget større og bedre
- De kan ikke sælge
- De mener, at de kan mere, end deres evner rækker til.

Mit indlæg på FSR – danske revisors års-møde i år handlede om personligt lederskab. Det handlede om, hvordan en partner bedst muligt leder sig selv, sit team og sin organisation i en branche i rivende udvikling og under stort pres. Jeg tillod en stor grad af deltagerinvolvering under mit

indlæg, og meget tidligt kom dette spørgsmål: *"Hvordan leder vi unge, nye revisorer – de er så besværlige?"*

Det er langt fra første gang, at jeg får dette spørgsmål, og mit umiddelbare svar var: *"Har du spurgt de unge mennesker selv, hvordan de vil ledes, og hvad som motiverer dem?"* Svaret var tøvende.

De unge, nye revisorer er vigtige elementer på et kontor, og de vil altid kunne bidrage med noget positivt, hvis de bare bliver spillet gode og bliver trænet rigtigt.

Michael Hansen
Mindset Trainer

Da vi jo altid skal høre en historie fra begge sider, så lad mig her fremføre, hvad jeg ofte hører fra de unge revisorer, når jeg arbejder med dem eller har en uformel snak i en pause. Her er, hvad de unge siger, at de ønsker fra deres leder og arbejdsplads: Ansvar og udfordringer; en chef der bruger tid på mentoring og sparring; en dygtig leder som også prioriterer ledelse; et godt arbejdsmiljø og tid til gode kollegaer; de rigtige kunder;

anerkendelse og feedback; at være en del af en virksomhed med klare mål og visioner; at bidrage og gøre en forskel – det store billede og spændende arbejdsopgaver.

Når nu begge parter er hørt, tillad mig så at spørge: *"Hvad er målet?"* Hvilken kultur på kontoret sigter vi efter, og hvad er optimalt? Eller endnu mere specifikt, hvad giver de bedste resultater?

Min mening på dette område er meget klar: Forskelligheder er godt og en styrke, hvis du vælger at gøre dem til en styrke. Du kan godt have et kontor på under 6-7 personer, der ligner hinanden meget og klarer sig glimrende. Men vil du vækste yderligere og skabe en mere dynamisk virksomhed, skal der flere ingredienser i suppen. Lad mig demonstrere min pointe ved at give et eksempel:

De bedste fodboldhold i verden er alle skruet 100 procent ens sammen rent organisatorisk. De har måske forskellige filosofier om spillestil, opstilling og mandskabspleje, men de er organiseret ens. Vigtigst af alt de har en træner. Og her er en meget vigtig pointe. Træneren står uden for banen under kampen. Han løber ikke pludselig ind på banen og scorer et mål selv eller tager målmandspladsen, fordi det andet hold får tildelt et straffespark, og træneren så selv mener, at han er den bedste målmand af alle. Heller ikke hvis det er en vigtig kamp. Træneren skal træne, coache og

Læserbrevkasseredaktør Michael Hansen laver skræddersyede udviklingsprocesser af menneskelig adfærd, målrettede ledere, teams og virksomheder. Han har specialiseret sig i den ledelsesmodel, som partnerstyrede grupper befinder sig i. Michael har årelang erfaring med revisorbranchen, og flere gange haft indlæg på FSR – danske revisors årsmøder.

undervise sine spillere. Han sætter dagsordenen, lægger strategien og er kontakten imellem klubbens ledelse og spillerne.

Med andre ord: Trænerens resultater er summen af spillernes resultater. De dygtigste ledere, som jeg har arbejdet med, har alle det selvbillede, at de står uden for banen, og deres vigtigste fokus er at coache deres spillere til succes. Når spillerne gør det godt, går det også træneren godt. Spillerne på de bedste fodboldhold er 100 procent bevidste om deres roller, pladser og mønstre. Der er lavet en meget klar forventningsafstemning om, hvad og hvordan de skal performe. En spiller hører enten til i en gruppe af forsvarsspillere, midtbanespillere eller angrebsspillere. Hvert af disse teams er igen brudt ned i nogle roller og lederfigurer. Alle spillere har deres egen unikke funktion og udgør en specifik og defineret brik i det samlede puslespil.

Alle er bevidste om, hvem der er hvem, hvilke roller den enkelte spiller har, og hvad jeg kan forvente af dig, hvis jeg spiller dig bolden på en bestemt del af banen. Med andre ord: Hvis vi købte 22 (den totale trup på et professionelt fodboldhold) ens spillere, ville vi aldrig have en chance for at vinde kampe, da vi enten kun kunne forsvare, angribe eller bygge angreb op på midtbanen. Opsummeringen er: De unge, nye revisorer er vigtige elementer på et kontor, og de vil altid kunne bidrage med noget positivt, hvis

de bare bliver spillet gode og bliver trænet rigtigt. Kræver de mere attention end andre? Ja. Men det gør alle nye "spillere" på holdet. Og investerer du ikke denne tid, så bliver de aldrig dine nye stjernespillere. Det er meget enkelt, at du stort set 100 procent selv er med til at afgøre, hvilken rolle og hvilket niveau de skal lande på.

De to grupper

Lad mig tage udgangspunkt i en situation, som jeg ofte har arbejdet med. Et revisor-team på cirka 12 personer, hvoraf 2-4 af disse er unge mennesker. Den mere modne del af teamet er ofte meget selvkørende og har sin egen stil og måde at løse sit arbejde på. Man har måske glemt, hvordan det er at være helt ny og pludselig skulle gå fra den beskyttede skoleverden til et krævende arbejdsmarked. Hos denne del af teamet hersker der en overbevisning om, at man bare skal holde næsen i sporet og lave sit arbejde. Så skal alting nok løse sig. De overordnede linjer og lyst til at drive lederskab, motivere medarbejdere, afholde udviklingssamtaler, sætte mål op for teamet og den enkelte og sikre, at alle når disse mål og tage sig tid til at coache den enkelte medarbejder, er stort set ikke eksisterende.

De unge medarbejdere på den anden side af bordet er måske i starten af tyverne. De har været vant til hjemme fra hos mor og far at være midtpunktet og medbestemmende på

REVISOR-BREVKASSE

Skriv ind og få en professionel vinkel på et ikke-fagligt problem. Det kunne være udfordringer med en kunde eller medarbejder, eller feedback på, hvordan du bedst sammensætter et godt team og bevarer motivation og gejst. Det kunne være spørgsmål om, hvordan man på et revisionskontor får skabt nogle klare og positive mål, som alle vil arbejde henimod hver dag. Du bestemmer selv, om du ønsker at være anonym.

Skriv på mh@bymichaelhansen.com

VIL DU SÆTTE SPOR I SAMFUNDET?

I en tid, hvor resurserne er knappe, har vi brug for de skarpeste hjerner til at sikre, at statens penge bruges effektivt.

Vi er en uafhængig institution under Folketinget og har fokus på alle områder af den statslige forvaltning. Vi har en helhedsorienteret tilgang til revision og gennemfører strategiske analyser af alle ministerområder. Vi undersøger, om virksomhedernes regnskaber er rigtige, og at dispositionerne er i overensstemmelse med bevillinger, love og indgåede aftaler. Derudover gennemgår vi virksomhedernes forretningsgange og årlige rapportering af mål og resultater.

I vores større undersøgelser kigger vi bag regnskaberne og analyserer virksomhedernes organisering, forvaltning og økonomistyring for at vurdere produktivitet, effektivitet og sparsommelighed. Vi har kontinuerligt fokus på kompetenceudvikling og på at udvikle vores metoder, så vi anvender de nyeste internationalt anerkendte revisionsstandarder og undersøgelsesmetoder.

Vi har brug for dig, som har stærke faglige og personlige kompetencer og er engageret og selvstændig. Derudover lægger vi vægt på, at du har gode analytiske evner, et stort overblik og stærke kommunikations- og samarbejdsevner.

Du kan læse mere om os på www.rigsrevisionen.dk.

alting. Indstillingen til arbejde og arbejdsmængde var nok ikke den samme, som da den mere modne generation var ung. De unges behov for socialt samvær, bekræftelse og anerkendelse er nok også meget højere end før, og retten til at skulle tjekke ind på Facebook og lignende medier er en selvfølge. Under hele deres uddannelse er der udelukkende fokus på det faglige. De skal kunne deres fag, og de bygger langsomt deres personlighed op omkring selve fagligheden og kernekompetencerne.

Når så virkeligheden melder sig, og de skal møde den første dag på den nye arbejdsplads, finder de ud af, at virkeligheden indeholder meget mere end faglighed. Nu er opgaverne ikke nogle, der står i bøgerne, men i stedet rigtige kunder, som har meninger, følelser, handler irrationelt, kommer for sent med materialerne, og som har opgaver, som falder uden for kategori. Imens alt dette sker, ville det jo være rart, hvis vi også arbejdede os hen imod at kunne byde ind på nogle rådgivningsopgaver eller på anden måde gøre noget, som øgede loyaliteten til kunden, så de ikke blev fristet til at engagere sig med byens andet revisionshus.

Eksemplerne er lidt firkantede, men jeg gætter på, at du vil kunne genkende mange af disse tilfælde. Om ikke andet, hvis du er den unge, nye revisor.

Det, der sker, er et sammenstød på værdier, vaner og kultur. Disse to grupper har to forskellige referencer for, hvordan man opfører sig, og hvad en arbejdsplads kræver af en. Yderligere er det måske også lidt svært for den mere rutinerede revisor at huske, hvordan det er at være ny og skulle være sammen med meget kompetente mennesker, som også er et helt andet sted i livet rent privat. Men faktum er, om du kan lide det eller ej, begge grupper har brug for hinanden. Uden den ene kunne den anden ikke overleve.

Her afslører vi hemmeligheden

Så hvad kan du gøre for at lede dine unge ansatte bedre og opnå et team, som bryder igennem og skaber bedre resultater end tidligere? Her er fem punkter, som vil sikre dig, at du kommer godt i gang!

1: Skab jeres egen teammission

En god virksomhedsmission beskriver over-

ordnet, hvad virksomheden laver, hvordan den gør det, og hvilken værdi den skaber for kunderne. Det er ultimativt altid dit ansvar som partner at lede dit team til succes. Prøv at afsætte 15-30 minutter hver mandag morgen i 3-4 uger, hvor du tænker og noterer følgende:

- Hvad vil virksomheden opnå, producere og levere?
- Hvilket behov opfylder dine produkter/ydelser for dine kunder?

- Hvordan ønsker du, at dine kunder omtaler din forretning?
- Hvad ser I frem til i din virksomhed?

En teammission gør, at alle i teamet ved, hvem vi er, hvad vi præcist laver, og hvilken værdi vi skaber for kunderne. Det giver en følelse af os i stedet for dig og mig. Du vil opleve, at en stærk teammission gør dit team mere tilbøjelig til at stå sammen under en presset situation, og ejerskabet for teamet vil stige. Men husk: Ligesom alle andre ting

FEM PUNKTER, DER SIKRER ET GODT ARBEJDSTEAM

1. Skab jeres egen teammission

2. Skab et værdisæt for dit team

3. Klare roller

4. Opsæt mål for den enkelte og teamet

5. Udvikling af medarbejdere

her i livet skal missionen trænes og snakkes om ofte. Ellers bliver den glemt med tiden og mister sin effekt.

2: Skab et værdisæt for dit team

Hvem er I, eller hvem ønsker I at være? Dette er en gylden mulighed for at male et billede af, at dit team rummer alle – også de unge. Men også, at det er en værdi, at de unge bliver taget alvorligt og coaches til den succes, som jeres teammission beskriver.

Mål og det at tælle score er en nødvendighed for at få skabt en kultur, hvor alle giver sig og finder det bedste frem i sig selv.

Michael Hansen
Mindset Trainer

Jeres udvalgte værdier kan sagtens ændre sig i takt med virksomheden. Find 3-7 værdier som skal være jeres. Find 1-3 som er noget, I indeholder og kan nu, og som I er stolte af og vil holde fast i. Find så 2-5 værdier, som er værdier, I vil bestræbe jer på at være bedre til. Hæng skilte op på kontoret med jeres værdier og benyt chancen til at tage en snak med dine kunder om dem, når de er på besøg på kontoret.

Snak om disse værdier. Jo oftere jo bedre. Og lav en plan for, hvordan de skal eksekveres og komme ud og leve i jeres dagligdag. Gør eventuelt en eller flere kollegaer til hovedansvarlige for en eller to værdier.

3: Klare roller

Brug metoden fra mit eksempel med fodboldholdet. Få defineret den enkelte medarbejders rolle og lav derefter en beskrivelse af, hvad der forventes af den enkelte medarbejder. Dette vil også give dig et bedre billede af, om dit team har for mange målmænd og forsværspillere i forhold til, hvad dine mål for virksomheden er. Måske du også opdager, at du selv er træneren, der konstant løber ind på banen i stedet for at instruere og træne dine spillere til at skabe resultaterne for dig.

4: Opsæt mål for den enkelte og teamet

Vi er alle drevet af at skabe succes, resultater og gennemføre de ting, som vi arbejder med. Derfor er klare mål så vigtige. Lad mig give et eksempel, så kan du selv drage en konklusion.

Forestil dig, at du er til håndboldtræning i 1½ time en onsdag aften. I træner nogle øvelser de første 45 minutter og holder derefter en kort pause. De sidste 30 minutter siger træneren, at I skal danne to hold og spille mod hinanden, dog uden at vi tæller score, og vi kærer heller ikke en vinder til sidst. Onsdagen efter er I til træning igen. I får igen at vide, at de sidste 30 minutter går med kampspil. Men denne gang får I at vide, at I spiller om en startposition til lørdagens kamp mod rivalerne fra nabobyen, og at vi derfor tæller score på scoretavlen oppe på væggen, hvor hele hallen kan se resultatet. Til hvilken træning tror du, at alle gav mest af sig selv? Hvor tror du, at intensiteten var størst, og hvilken træning var sjovest at deltage i?

Det giver sig selv. Mål og det at tælle score er en nødvendighed for at få skabt en kultur, hvor alle giver sig og finder det bedste frem i sig selv. Og vi elsker alle at fejre en sejr. Men skal vi fejre en sejr, må der nødvendigvis også være en målstreg. Ellers har vi ingen chance for at bedømme, om vi kom over eller under målstregen. Har du ingen mål sat op, får du nemt skabt en leverpostejskultur, hvor den ene dag tager den anden, og pludselig er der gået et år, men middelmådige resultater igen.

5: Udvikling af medarbejdere

De unge revisorer vokser kun, hvis de får tildelt en kompetent person, som kan coacher dem i deres udvikling. Vi kan også kalde det en mentor. I sportens verden træner de mandag til fredag og spiller kamp om lørdagen. Erhvervslivets store udfordring er, at der er kamp hver dag, og at man kun meget sjældent tager en træningsdag. Og det, de så træner, bliver kun sjældent implementeret og kommer derfor ikke ud at leve og skabe resultater.

Så prioriter at tage en ung medarbejder med ud på opgaver, snak med dem og sæt en plan op for, hvordan de kommer i mål med deres egne mål og dem, som de skal bidrage med til teamet.

Husk: Er du i tvivl om, hvad de unge tænker, hvad de vil have, og hvordan du motiverer dem, så spørg dem! Det er den nemmeste løsning og oftest den bedste. Spørg ofte og spørg indgående. Skab tillid ved at give deres input en chance, og vær åben overfor, at de måske har en ny og anderledes vinkel på tingene. Måske virker den – man ved det aldrig. •

OM MÅL OG AT LEDE ANDRE

"Vil De være så venlig at fortælle mig, hvilken vej jeg skal gå"

"Det afhænger en hel del af, hvor du vil hen," sagde katten.

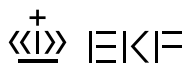
"Det er jeg ret ligeglad med..." sagde Alice

"Så er det lige meget, hvilken vej du går," sagde katten.

Citat: Alice i Eventyrland

DER SKAL MERE END MEL OG SMØR TIL AT BAGE 12 MIO. SMÅKAGER I DØGNET

DANMARKS EKSPORTKREDIT

Jacobsens Bakery i Hedensted har succes. Derfor besluttede direktør Jan Jacobsen at investere i en fordobling af produktionen. Det krævede et anlægslån i banken, som vi kautionerede for. For

Jacobsens Bakery betød det, at det var nemt at få Ja til lånet. For banken betød det mere forretning, mindre risiko og en glad kunde. Hvad enten det drejer sig om lån til udvidelse af produktionen, drifts-

finansiering eller en finansieringsløsning til en udenlandsk køber, kan vi stille en garanti til banken, så din kunde kan få Ja til den rigtige løsning. Se hvad der skal til på ekf.dk

KØRESTOLEN ER SPARKET UD TIL HØJRE

Statsautoriseret revisor og tidligere fodboldspiller John Blendstrup, der blandt andet har trænet under den legendariske træner for de danske europamestre, Richard Møller Nielsen, er ramt af en sjælden lidelse i lægmusklerne. *I et liv, hvor benene har svigtet, har EY-directoren ved hjælp af sit vinderinstinkt fundet ud af at gå nye veje.*

Tekst/ **Thorsten Asbjørn Lauritsen,**
Asbjørn & Borberg
Foto/ **Thorsten Asbjørn Lauritsen,**
Esben Eriksen

Med sin karakteristiske gang kommer 56-årige John Blendstrup ud af elevatoren fra 3. sal i EY's domicil i et af de nybyggede erhvervskomplekser, der er skudt op ved Odense Havn. Gangarten afslører med det samme en væsentlig del af John Blendstrups livshistorie. En historie, som han fra tid til anden forbander, men som han også har erkendt som sit lod. "Ind imellem bliver jeg rent ud sagt hamrende irriteret, når folk kommer på min gang og spørger, hvorfor jeg går på den måde. Jeg ved godt, at de ikke gør det af ond vilje. Men nogle gange er det bare irriterende, at det er det, som folk ser," siger John Blendstrup en tidlig morgen, hvor SIGNATUR er på besøg på havnen i Odense.

Ingen selvynek

Når det er sagt, så har statsautoriseret revisor John Blendstrup, der siden 2012 har været ansat som director i KPMG, nu EY – efter at have fratrådt en stilling som partner i BDO – ikke anlæg for beklagelse og selvynek. Han har fra barnsben været udstyret med et sjældent vinderinstinkt, som blandt andet førte til fodbold på eliteniveau. "Jeg tror, at vinderinstinkt er noget, som kommer dybt indefra. Jeg har aldrig været tilfreds med det næstbedste. Spiller jeg fodbold, er det for at vinde," siger John Blendstrup, der samtidig må erkende, at det i dag giver både smerter og vrid i anklen, hvis han forsøger at sparke hårdt til en læderkugle.

Farvel til fodbold

Historien om John Blendstrups fysiske lidelse går langt tilbage. Da han var i slutningen af 20'erne, begyndte han at mærke de første tegn på, at der var noget galt. Lægmusklerne gjorde ondt og begyndte gradvist at svigte. Han kunne ikke længere spille en

fodboldkamp på fuld kraft. Efter nogen tid var han ikke længere i stand til at løfte hælene fra jorden. "Det påvirkede mig meget. Ud over min revisorkarriere og familielivet fyldte fodbold og sport ufattelig meget. Jeg kunne ikke finde ud af, hvad der var galt, og lægerne kunne ikke give nogen forklaring," fortæller John Blendstrup, der efterhånden måtte indse, at fodbold på højt plan var et overstået kapitel.

Ramt på nerveceller

Efter utallige undersøgelser fandt lægerne omsider ud af, hvad der var galt. John Blendstrup fik stillet den sjældne diagnose spinal muskelatrofi. De motoriske forhornsceller i ryggen, der har nervetråde til lægmusklerne, døde, og det betød, at hans lægmuskler efterhånden forsvandt. "Det var en barsk besked. Fordi jeg måtte indstille mig på, at mit ellers fysisk aktive liv ikke længere var muligt på samme måde. I nogle år kunne jeg slet ikke dyrke sport, uden at mine ankler svulmede op, og jeg havde stærke smerter."

JOHN BLENDSTRUP

Titel: Director
Virksomheder: EY
Statsautoriseret revisor
siden: 1988

Revisor og tidligere fodboldspiller i OB John Blendstrup har taget den vinderkultur, som trænerikonet Richard Møller Nielsen stod for, med sig i jobbet hos EY.

Det var en modbydelig og hård eksamen, hvor du blev tæsket igennem. Her fik jeg brug for min kampvilje for at komme i mål. Det gælder vist alle, der er kravlet gennem det nåleøje.

John Blendstrup
Statsautoriseret revisor, EY

'Du må videre'

For revisoren fulgte år, der uvilkårligt bød på følelsesmæssige rutsjeture. *"Selvfølgelig har der været dage og perioder, hvor jeg har været virkelig sur og ked af det. Tvær og indadvendt. Men der har altid været noget i mig, som tager over og siger: 'John, det kan ikke nytte noget at grave sig ned i et hul. Du må videre'. Så har*

jeg igen fået fat i optimismen." Samtidig med at John Blendstrup føler sig privilegeret ved at være udstyret med en positiv indstilling til livet, har han også fundet stor inspiration i det topsportsmiljø, som han en kort periode færdedes i. Det gælder ikke mindst det år, hvor han spillede i den fynske fodboldklub OB i midten af 1970'erne. Her var han under trænerikonet Richard Møller Nielsens vinger. *"Jeg var desværre ikke god nok til at komme helt til tops. Om det skyldtes, at mit talent alligevel ikke var stort nok, eller det var forårsaget af de mange skader, som jeg ramlede ind i – sandsynligvis forårsaget af, at sygdommen allerede var i gang – skal være usagt,"* siger John Blendstrup.

Inspirationen fra Richardo

Men Richard Møller Nielsens træningsmetoder og uhyrlige vinderinstinkt nåede han at opleve. OB havde med Richardo ved roret vundet det danske mesterskab i 1977, og ifølge Blendstrup var det heller ikke overraskende, at det netop var Richard Møller

Nielsen, som var i trænerstolen, da Danmark endte som europamestre i 1992. *"Richard Møller Nielsen var en hård negl, og han ville vinde. Han evnede at få det bedste ud af hver enkelt spiller og sætte det optimale hold,"* siger John Blendstrup, der gerne trækker en linje fra Richardos tilgang til fodbolden og den vinderkultur, der kendetegner det EY, som Blendstrup i dag er en del af. *"Det var meget kendetegnende for Richard Møller Nielsen, at han behandlede folk pænt og ordentligt og med den tilgang forsøgte at få det bedste ud af hver enkelt. Sådan oplever jeg også kulturen her. Vi prøver at hjælpe frem for at spanke,"* siger John Blendstrup.

I smerter til Paris

Hvor John Blendstrup i mange år har måttet acceptere et liv, hvor sporten har gjort ondt, så har hans vinderinstinkt forbudt ham at give op. Da det ikke længere var muligt at jonglere med fodbolden, sprang han først på surfboardet og senere på cyklen. To gange har han taget turen på cykel til Paris.

I 2007 med det kendte Team Rynkeby. Og i 2010 med et hold venner og uden følgevogn. Sidstnævnte tur var en hård omgang. *"Mine ankler svulmede voldsomt op. Efter turen kom jeg til at lide af permanente smerter"*, siger John Blendstrup, der en kort periode måtte parkere cyklen og sin sportslige udfoldelse. *"Jeg har heldigvis været så privilegeret at have et godt familieliv og et job, som altid har optaget mig meget. Det har gjort, at jeg i de perioder, hvor jeg mentalt har været mest påvirket af min fysiske nedtur, har fået de input, som har fastholdt mit livsmod,"* siger John Blendstrup, der ikke ville opgive håbet om igen at komme i sadlen.

Nyt liv på skinner

For tre år siden stødte han ind i en bandagist fra Ortos. Virksomheden, der har specialiseret sig i udvikling af individuelt designede hjælperedskaber, kunne bringe ham skridtet videre, påstod de. Godt nok kunne bandagisten ikke helbrede, men hun kunne fremstille nogle skinner til hvert af hans ben, som ville gøre, at han igen kunne cykle uden smerter. Der blev lavet filmoptagelser af hans fodstilling, ligesom bandagisten skævede til Lance Armstrongs fodstilling under enkeltstartskørsel. Resultatet taler i dag for sig selv. *"Skinnerne har givet mig mulighed for at genoptage et fysisk aktivt liv. Godt nok kan jeg ikke spille fodbold, men i dag kan jeg cykle lange distancer, og jeg skal helst ligge forrest i feltet"*, smiler John Blendstrup.

Stålsat revisor

Det konkurrencegen, som har drevet John Blendstrup frem i sporten, har han i høj grad også haft glæde af i sin revisorkarriere. Han er helt overbevist om, at det blandt andet var hans indædte vilje til at ville vinde, der gjorde, at han tilbage 1988 kunne skrive statsautoriseret revisor på sit visitkort. *"Det var en modbydelig og hård eksamen, hvor du blev tæsket igennem. Her fik jeg brug for min kampvilje for at komme i mål. Det gælder vist alle, der er kravlet gennem det nåleøje"*, siger han. John Blendstrup har alle dage været drevet af ambitioner. Derfor var det også et naturligt skridt for ham at blive partner i BDO, som han forlod i 2012. Han skiftede til KPMG, hvis danske kontorer netop er blevet en del af EY og accepterede gladelig et skridt ned ad rangstigen med ny titel som director. Alligevel lægger han ikke skjul på, at han – sine 56 år til trods – stadig er fyldt med

Speciallavede skinner har igen givet John Blendstrup mulighed for smertefrit at tilbagelægge lange distancer i sadlen på sin racercykel.

ambitioner. Står det til John Blendstrup, er målet at blive partner. *"Jeg ved godt, at jeg er rundt regnet 16 år for gammel til at komme i betragtning til status som partner. Men hver gang jeg har udviklingssamtaler med ledelsen, så minder jeg dem om det. Hvor utopisk mit mål end er, så er det mit indtryk, at ledelsen sætter pris på min ærgerrighed."*

Fra stor til lille

EY-directoren kan lide at have travlt. I den kommende tid vælter det ind med regnskaber, og John Blendstrup kan se frem til, at der i højsæsonen dagligt lander 5–7 af slag-sen på hans bord. Hvor han tidligere har været taget regnskaber for større virksomheder, er det i dag særligt de mindre virksomheder, som han yder bistand. *"Mindre virksomheder har som oftest ikke samme strukturerede forretningsgange som større virksomheder. Det bærer regnskabsmaterialerne præg af. Her finder jeg stor værdi i at bringe mine erfaringer fra de større kunder videre"*, forklarer han.

Støtten fra hjemmefronten

Værdi henter John Blendstrup også masser af gennem sit familieliv. Han er gift med Helle Blendstrup, der er regnskabschef. Til sammen har de fire teenagebørn fra tidligere forhold. Det er i disse rammer, at John Blendstrup for alvor tanker op på de dage, hvor han er forbistret over sine ben. *"Min kone siger altid, at hun ikke lægger mærke til, at jeg vralter som en and. Jeg er, som jeg er, og hun minder mig om, at jeg kan alt, hvad jeg vil, og at der kun er ganske få begrænsninger."* Derfor har John Blendstrup også kunnet sparke sin største skræk ud til højre. *"Min største frygt har været, at jeg skulle ende i en kørestol. I dag tror jeg på, at der altid er en god vej at gå..."* •

PRØV GRATIS
- budget123.dk -

Økonomistyring med sigte på **fremtiden**

Få overblik til overskud i skyen

budget123 er online. Det ligger i skyen. Og det henter selv dine kunders regnskabstal.

Log ind som administrator, og servicér hver enkelt kunde direkte. Det er effektivt og indlysende enkelt.

Du har smart funktionalitet ved fingerspidserne, så du nemt laver rapporter, der giver dine kunder overblik – Overblik til overskud.

Slip regnearkene, og mød dine kunder i skyen.
Bestil en præsentation på www.budget123.dk

Automatisk rapportering
budget123 henter selv bogførte tal

Lav nemt likviditetsbudget
Forecast, simulering, scenarier og meget mere

Arbejd tæt sammen med din kunde
I har adgang til samme tal på samme tid

Tilgængeligt. Sikkert. Opdateret
Og ingen bryderier med drift og backup

budget123

SVÆKKELSE AF REVISORELEV- UDDANNELSEN PÅ VEJ?

Reformen af erhvervsuddannelserne betyder, at kommende revisorelever og deres arbejdsgivere står over for et svært valg. Enten beskæres det teoretiske eller det praktiske forløb med et år. Konsekvensen af reformen er, at den femårige elevuddannelse – en treårig HHX-uddannelse kombineret med en toårig elevplads – forsvinder og erstattes af en fireårig elevuddannelse. Der indføres dog en overgangsperiode på fem år.

Tekst/ **Sara Sayk**, chefkonsulent,
FSR – danske revisorer

Regeringen indgik den 24. februar 2014 en aftale bredt hen over Folketinget om at reformere erhvervsuddannelserne. Revisorelevuddannelsen er en erhvervsuddannelse og er således omfattet af reformen. Målet med reformen er at sikre, at flere består en erhvervsuddannelse som faglært ved at øge optagelsen til erhvervsuddannelserne og ved at sikre, at de, der bliver optaget på en erhvervsuddannelse, ikke falder fra. Reformen sigter dels mod håndværksprofessionerne, dels mod unge, der efter 9. eller 10. klasse ikke kan eller vil tage en uddannelse grundet enten manglende evner eller lyst.

Ny EUX-uddannelse fra 2015

Som følge af reformen etableres en ny EUX-uddannelse fra august 2015. EUX-ud-

dannelsen vil være en toårig uddannelse, der skal erstatte HG-uddannelsen i sin nuværende form, men med et kvalitetsløft – det vil sige på et højere niveau. Samtidig forkortes HG-uddannelsen fra at være toårig til at være etårig. EUX-uddannelsen kommer til at bestå af et etårigt grundforløb og et etårigt studiekompetencegivende forløb. Det studiekompetencegivende forløb skal give adgang til at læse videre på eksempelvis 1. del på HD. Dette skal sikres ved, at fag på højt niveau sidestilles med fag på en gymnasial uddannelse, eksempelvis på STX (den traditionelle studentereksamen) eller på HHX (handelsstudentereksamen).

Det er en selvstændig udfordring at få tilstrækkeligt med fag på et tilstrækkeligt højt niveau ind i EUX-uddannelsens studiekompetencegivende forløb, idet forløbet netop kun er på ét år mod HHX-uddannelsens treårige uddannelse, hvoraf det studiekompetencegivende forløb varer to et halvt år.

Indsats for at højne niveauet på EUX-uddannelsen

Revisorelevuddannelsen er en merkantil uddannelse med betegnelsen 'Kontoruddannelse med speciale'. I samme gruppe indgår eksempelvis lægesekretærer, advokatsekretærer, rejsebureau medarbejdere og speditører, som også skal rummes i samme EUX-uddannelse. Det er Det faglige Udvalg for Kontoruddannelser, der fastlægger målene for alle kontoruddannelser og rammerne for undervisningens indhold. Udvalget skal også udstikke rammerne for de fag, som EUX-uddannelsen skal indeholde samt på hvilket niveau, de skal udbydes. FSR – danske revisorer har en plads i udvalget og vil arbejde for at tone og udvikle EUX-uddannelsen i en faglig stærk retning

HHX-uddannelsen lukker som adgangsvej

Den hyppigste adgangsvej til at få en plads som revisorelev er en HHX-uddannelse. Denne uddannelse varer tre år og består af et halvt års grundforløb og to et halvt års mål-

EKSISTERENDE UDDANNELSESFORLØB

HHX, TREÅRIG UDDANNELSE			REVISORELEV, TOÅRIG UDDANNELSE	
Grundforløb	Målrettet og studiekompetencegivende forløb		Praktisk arbejde som revisor, inkl. 6 ugers skoleperiode	
1 år	2 år	3 år	4 år	5 år

A – FREMTIDIGT UDDANNELSESFORLØB

EUX, TOÅRIG UDDANNELSE		REVISORELEV, TOÅRIG UDDANNELSE	
Grundforløb	Studiekompetencegivende forløb	Praktisk arbejde som revisor, inkl. 6 ugers skoleperiode	
1 år	2 år	3 år	4 år

B – FREMTIDIGT UDDANNELSESFORLØB

HHX, TREÅRIG UDDANNELSE			REVISORELEV, ETÅRIG
Grundforløb	Målrettet og studiekompetencegivende forløb		Praktisk arbejde inkl. 6 ugers skoleperiode
1 år	2 år	3 år	4 år

I stedet for en treårig HHX-uddannelse er målet med reformen, at de fremtidige revisorelever skal tage en toårig EUX-uddannelse forinden en toårig elevtid. EUX-uddannelsen skal være adgangsgivende til universitetet, men det studiekompetencegivende forløb er væsentligt reduceret i forhold til HHX-uddannelsen.

rettet og studiekompetencegivende forløb. HHX-uddannelsen er en gymnasial uddannelse på linje med en traditionel studentereksamen, STX. Det betragtes som dobbeltuddannelse at have taget en HHX-uddannelse og uddannet sig som revisorelev, da begge kategoriseres som selvstændige ungdomsuddannelser. Denne dobbeltuddannelse bliver lukket ved at skære et år af elevtiden for de unge, der har en uddannelsesmæssig baggrund som HHX'er. Der gives automatisk en standardmerit for alle med en gymnasial uddannelse, således at det ikke er muligt at få en toårig elevperiode inden for alle merkantile uddannelsesretninger. Dermed udgør uddannelsestiden fire år, uanset om den studerende tager en toårig EUX og et toårigt elevforløb eller en treårig HHX og et etårigt elevforløb.

Revisorelever med eksempelvis en STX skal fortsat have et ekstra grundforløb – det nuværende HGS-forløb – inden begyndelsen af elevforløbet. Det nuværende forløb for en HGS er på mellem 12 og 15 uger, men vil blive sat ned til 10 uger. Det er ikke endeligt afklaret, hvorvidt HGS'en vil blive sat ned til 10 uger nu eller først i år 2020, når det etårige elevforløb for personer med en gymnasial uddannelse bliver indfaset. Det er selvfølgelig op til den enkelte revisionsvirksomhed at vurdere, hvorvidt man ønsker fortsat at ansætte HHX'ere og give dem en etårig elevuddannelse sat op imod, at revisoreleven har et års mere teoretisk skolegang og modenhed.

Overgangsordning og evaluering

Beskæringen af revisorelevuddannelsen fra fem til fire år sker senest med virkning fra 2. august 2020. Det vil sige, at frem til og med 1. august 2020 kan revisionsvirksomhederne indgå toårige elevaftaler med personer med en gymnasial uddannelse, eksempelvis HHX, som uddannelsesmæssig baggrund. Det er en betingelse, at elevaftalen er indgået og påbegyndt senest den 1. august 2020. En kommende revisorelev skal derfor senest i 2017 starte på HHX-uddannelsen for at få et toårigt elevforløb.

Fra og med den 2. august 2020 vil et uddannelsesforløb maksimalt være fire år med enten en toårig EUX og et toårigt elevforløb eller en treårig HHX og et etårigt elevforløb. Erfaringerne med EUX-uddannelsen skal

evalueres inden udgangen af 2019, så det sikres, at adgangen for HHX'ere til det toårige elevforløb ikke afskaffes, hvis EUX'en ikke lever op til forventningerne.

Elevperioden – indhold og varighed af fag

Der er umiddelbart ingen planer om at justere indholdet af det toårige elevforløb. Det består fortsat af seks ugers skoleperiode fordelt over begge elevår og med en afsluttende fagprøve i form af en større skriftlig opgave og en mundtlig eksamen. De obligatoriske fag på FSR – danske revisorers revisorelevuddannelse består af revision, årsregnskab og regnskabsregulering, bogføring og relateret lovgivning, skat, moms og afgifter. Eleverne har to valgfag, hvor der kan vælges imellem bogføring i praksis, udvidet regnskab eller udvidet skat.

Såfremt elevuddannelsen bliver forkortet til et etårigt forløb for personer med en gymnasial uddannelse, skal de seks ugers undervisning samt fagprøveskrivning og eksamen afvikles over ét år i stedet for to. Det kan betyde justeringer af indholdet af selve revisorelevuddannelsen til den tid.

Betydning for trainees

Oprettelsen af EUX-uddannelsen og den fremtidige vejledningsindsats på landets folkeskoler kan have betydning for de revisionsvirksomheder, der ikke ansætter revisorelever men trainees. Trainee er en stillingsbetegnelse for personer, der er under oplæring. Indholdet af oplæringen fastlægges af den enkelte revisionsvirksomhed alt efter teoretisk uddannelse og faglig kunnen. 9.-10. klasse-eleven bliver allerede inden afslutningen af folkeskolen stillet valget mellem at skulle tage en elevuddannelse eller et trainee-forløb. Det vil sige, at 9.-10. klasse-eleven skal tage stilling til at fortsætte enten på EUX-uddannelsen eller HHX-uddannelsen. Det kan nemlig sagtens tænkes, at de revisionsvirksomheder, der ansætter trainees, hovedsageligt vil fortsætte med at ansætte personer med en HHX-uddannelse og ikke tager den nye EUX-uddannelse til sig. Formålet med reformen af erhvervsuddannelserne er at få flere til at tage denne uddannelsesvej, og derfor vil der også være fokus på at få elever ind på den nye EUX-uddannelse fra vejlederne i folkeskolen, hvilket kan få betydning for rekrutteringsgrundlaget for HHX'ere. ●

FSR – DANSKE REVISORERS REVISORELEVUDDANNELSE

FSR – danske revisorer udbyder en revisorelevuddannelsen, som afholdes på Handelsskolerne i Aalborg, Kolding og Roskilde.

FSR – danske revisorers revisorelevuddannelse har et højere niveau end det mindstekrav, der fremgår af Ministeriets bekendtgørelse for området. Dette skyldes, at alle underviserne er godkendte revisorer eller specialister med undervisningserfaring. Undervisningsmaterialet, som er udviklet af FSR – danske revisorer i samarbejde med den enkelte underviser, har fokus på revisors hverdagsopgaver og vægter en aktiv undervisningsstil, som sikrer et højt læringsudbytte hos eleverne.

Undervisningen er tilrettelagt med mest arbejdsbelastning i efteråret og mindst i foråret. Der starter nye elevhold hvert efterår.

Læs mere her: www.fsr.dk/Kurser/Revisorelevuddannelsen

HURTIGERE PÅ MARKEDET

Markedsmodningsfonden får virksomheders nye produkter hurtigere på markedet og gør det lettere for offentlige institutioner at efterspørge innovative løsninger

Virksomheder kan søge om tilskud til

- Test og tilpasning af nye produkter eller serviceydelser
- Garanti, der giver køberen tryghed

Læs mere på

WWW.MARKEDSMODNINGSFONDEN.DK

FREMTIDEN FOR CAND. MERC. AUD.-STUDIET?

Tekst/ **Sara Sayk**, chefkonsulent,
FSR – danske revisorer
Foto/ **Colourbox**

SU-reformen blev henover sommeren 2013 til en studiefremdriftsreform, der betød, at alle universitetsstuderende fremover skal læse på fuld tid, hvis de er tilmeldt et fuldtidsstudie, uanset om de modtager SU eller ej. Kravene om studiefremdrift er dog udsat til september 2015.

Fra 1. september 2015 skal alle kandidatstuderende – herunder cand. merc. aud.-studerende – tilmeldes fag og eksamener svarende til 60 ECTS-point per skoleår. Dette gælder for alle, der starter på cand. merc. aud.-studiet i september 2015 og fremefter, men også for studerende, der er startet på studiet tidligere. Studiefremdriftsreformen rammer altså alle studerende senest i september 2015 uanset tidspunktet for studiestart, og hvor langt den studerende er nået i sit studie. Hvis den studerende har fag svarende til mindre end 60 ECTS-point tilbage på studiet, skal den studerende selvfølgelig ikke tilmeldes flere fag, end den studerende mangler. Men det er et ufravigeligt krav, at den studerende er tilmeldt fuld tid for den resterende tid af sit studie. Har den studerende allerede udskudt en del af sine fag og eksamener til senere, forlænges studietiden med disse fag.

Samtidig med at den studerende er tilmeldt et fag, er den studerende samtidig tilmeldt

den tilhørende eksamen. Der er ikke mulighed for at framelde sig den pågældende eksamen. Endvidere er den studerende, såfremt denne ikke består den ordinære eksamen, automatisk tilmeldt 1. omeksamen. Det er endvidere ikke muligt at framelde sig denne eksamen. Der er i loven givet tre forsøg til at bestå eksamen. Hvis dette ikke lykkes, kan den studerende søge om ekstra eksamensforsøg hos det enkelte universitet. Hvis den studerende ikke består et fag inden for det givne antal forsøg, kan den studerende ikke længere fortsætte sit studie.

Hvilket omfang har 60 ECTS-point?

Alle fag og tilhørende eksamener opgøres i ECTS-point, der angiver arbejdsbelastningen i det enkelte fag. 60 ECTS-point per studieår kan opdeles i 30 ECTS-point per semester, men det er ikke et krav, at fagene og de tilhørende eksamener er fordelt ligeligt henover året. Det er op til det enkelte universitet at planlægge studiet på en måde, som de selv mener, er hensigtsmæssigt.

ECTS-point kan ikke opgøres i undervisningstimer, forberedelsestimer eller opgaveløsningstimer. Det er også her op til det enkelte universitet at fastlægge, hvordan de enkelte fag afvikles samt fordelingen og formen af undervisningstimer samt forberedelses- og opgaveløsningstid. De 60 ECTS-point er således ikke udtryk for, at der skal være skoleundervisning 37 timer om ugen, men at den samlede arbejdsbelastning på studiet minimum skal være 37 timer om ugen.

Udsættelse af reformen til 2015

Studiefremdriftsreformen skulle være trådt i kraft allerede fra 1. september 2014, men efter massivt pres blandt andet fra FSR – danske revisorer besluttede forligskredsen bag reformen at udskyde kravet om studiefremdrift ét år til 1. september 2015. Udsættelsen kræver dog en ændring af universitetsloven. Der er fremsat et lovforslag i Folketinget om ændringen, og lovforslaget forventes vedtaget den 20. maj 2014.

Udsættelsen gælder for alle kandidatstuderende og for bachelorstuderende, der er startet på studiet før 1. september 2014. Bachelorstuderende, der starter 1. september 2014 eller senere, bliver omfattet af kravene i studiefremdriftsreformen ved studiestart på det tidspunkt.

Mulighed for fortsat deltidsstudie

Som en følge af studiefremdriftsreformen er det ikke muligt længere at tage sit studie fleksibelt og strække det over flere år i den form, vi kender det i dag. Det er dog muligt at udbyde cand.merc.aud.-studiet som et reelt deltidsstudie. Der er ikke opstillet minimumskrav om antal ECTS-point per studieår, og det fremgår positivt af lovgivningen, at deltidsuddannelse skal tilrettelægges således, at uddannelserne kan følges af personer med fuldtidsarbejde. Det er universiteterne selv, der beslutter, om de vil oprette cand.merc.aud.-studiet som et reelt deltidsstudie.

Den studerende og dennes eventuelle arbejdsgiver skal være opmærksom på, at deltidsstudiet vil være pålagt brugerbetaling, idet universiteterne kun modtager et beskedent taxametertilskud fra staten ved at udbyde deltidsuddannelser i forhold til fuldtidsuddannelser. Endvidere skal universiteterne opkræve brugerbetaling. Hvor lang tid et deltidsstudie vil strække sig over, hvor-

dan fagene og timerne fordeles samt prisen fastsættes af det enkelte universitet.

Universiteterne er allerede nu i gang med at tænke i deres egne separate løsninger som eksempelvis oprettelsen af et rent deltidsstudie à la HD-uddannelsen til en ordning, hvor den studerende kan starte på fuldtidsstudiet og flytte over på deltidsstudiet, når eller hvis et fuldtidsarbejde og et fuldtidsstudie ikke kan forenes. Det kan også være et

fuldtidsstudie, der kan forenes med et fuldtidsarbejde, eller et fuldtidsstudie, der ikke kan forenes med et fuldtidsarbejde. Der har endnu ikke været endelige udmeldinger fra de enkelte universiteter om, hvordan de vil håndtere fuldtids-/deltidsstudie samt brugerbetaling. De endelig løsningsmodeller vil også afhænge af, hvad de studerende og deres eventuelle arbejdsgivere hovedsageligt efterspørger på det enkelte universitet. •

ECTS-POINT

Cand.merc.aud.-studiet er normeret til 120 ECTS-point, hvoraf kandidatafhandlingen består af 30 ECTS-point. ECTS står for European Credit Transfer System. ECTS er et fælleseuropæisk pointsystem, der beskriver det faglige indhold og tidsmæssige omfang af en videregående uddannelses enkelte studieelementer. ECTS-point angiver udelukkende arbejdsbyrden i faget og ikke uddannelsesforløbets sværhedsgrad.

Hvert fag eller kursus i en uddannelse tildeles et antal points, som udtrykker den arbejdsindsats, den studerende skal yde for at gennemføre den enkelte uddannelsesenhed. 60 ECTS-point svarer til arbejdsindsatsen for et helt studieår, hvor 30 ECTS-point normalt gives for et semester.

60.200 KRONER FOR EN CAND.MERC.AUD.'ER

Alle universiteter modtager et taxametertilskud fra staten for hver studerende, der bliver færdig. Hvis den studerende endvidere bliver færdig på normeret tid, udløses et ekstra taxametertilskud. Cand.merc.aud.-studiet ligger i takstgruppe 1 og modtager en heltidstakst på 45.000 kroner og en færdiggørelsesbonus på 15.200 kroner, altså i alt maksimalt 60.200 kroner per færdig studerende. Deltidstaksten for cand.merc.aud.-studiet er 16.900 kroner.

Følg med i udviklingen inden for cand.merc.aud.-studiet ved at abonnere på FSR – danske revisorer's nyhedsbrev eller hold øje med nyheder om uddannelsen på www.fsr.dk/nytomuddannelse

Budget – undersøgelse

Genoptagelse

Tilskud til drift – udtalelse om forvaltningsrevision

Kapitalforhøjelse – bestående virksomhed

Erklæringer?

Fusion – mellembalance

Mellembalance – ekstraordinært udbytte

Vurderingsberetning – "aktieombytning"

Likvidation

Spaltning – regnskab

www.fsr.dk/vp

**VÆRKTØJS-
PORTALEN**
Revisors værktøjer online

DANSKE
REVISORER

FSK*

MÆRKEDAGE

Fødselsdage og jubilæer

Juni 2014

Statsautoriseret revisor **Svend Erik Nielsen**, Kongens Lyngby, fylder 60 år den 7. juni 2014.

Statsautoriseret revisor **Poul Andersen**, Taastrup, fylder 70 år den 9. juni 2014.

Registreret revisor **Mogens Linderorth Kirk**, ansat hos Vestjysk Revision i Lemvig, fylder 60 år den 15. juni 2014.

Senior partner og statsautoriseret revisor **Jesper Koefoed**, KPMG Frederiksberg, fylder 50 år den 18. juni.

Partner og statsautoriseret revisor **Niels Thorning Villadsen**, PwC Holstebro, fylder 60 år den 18. juni 2014.

Statsautoriseret revisor **Lisbeth Wyrwik**, Wyrwik Statsautoriseret Revisionsanpartsselskab i Hørsholm, fylder 60 år den 21. juni 2014.

Partner og statsautoriseret revisor **Iver Haugsted**, Christensen Kjærulff i København, fylder 50 år den 23. juni 2014.

Registreret revisor **Torben Mahler Petersen**, ansat hos Dansk Revision i Odense, fylder 50 år den 26. juni 2014.

Indehaver og registreret revisor **Erik Sondrup Andersen**, Revisionsfirmaet Erik Sondrup Andersen i Aalborg, fylder 60 år den 27. juni 2014.

Indehaver og registreret revisor **Peter Berg**, Revisionsfirmaet Peter Berg i Sæby, fylder 50 år den 28. juni 2014.

Indehaver og registreret revisor **Carl Sivesgaard**, Revisor Team Nord i Aabybro, fylder 60 år den 28. juni 2014.

Partner og registreret revisor **Carsten Skovgaard Christiansen**, Revision & Rådgivningsgruppen i Holbæk, fylder 60 år den 29. juni 2014.

Statsautoriseret revisor **Flemming Nielsen**, Holte, fylder 50 år den 30. juni 2014.

Registreret revisor **Torben Mahler Petersen**, ansat hos Dansk Revision i Odense, fylder 50 år den 26. juni 2014.

Juli 2014

Indehaver og registreret revisor **Paul Bo Frier Nielsen**, Revisionscentret Frier i Kongens Lyngby, fylder 60 år den 5. juli.

Statsautoriseret revisor **Kurt Hansen**, Allerød, fylder 80 år den 7. juli 2014.

Statsautoriseret revisor **Per Holm**, ansat hos Nielsen & Christensen i Aars, fylder 60 år den 12. juli 2014. Derudover har Per Holm også 40 års jubilæum i Nielsen & Christensen P/S den 15. juli 2014.

Statsautoriseret revisor **Per Haller**, ansat hos Beierholm i Haderslev, fylder 60 år den 16. juli 2014.

Registreret revisor **Bent Flintso**, ansat hos FirstVision i Rødovre, fylder 75 år den 16. juli 2014.

Statsautoriseret revisor **Svend Sand**, ansat hos Beierholm i Nykøbing F., fylder 50 år den 20. juli 2014.

Statsautoriseret revisor **Teddy Wivel**, indehaver af Teddy Wivel ApS, fylder 70 år den 22. juli 2014.

Registreret revisor **Carsten Creutz Hoff**, ansat hos Brønshøj Revision ApS – Godkendte Revisorer i Brønshøj, fylder 70 år den 23. juli 2014.

Statsautoriseret revisor **Arne Nielsen**, Køge, fylder 70 år den 26. juli 2014.

Indehaver og registreret revisor **John Ytting**, Revisionsfirmaet John Ytting i Nyborg, fylder 60 år den 28. juli 2014.

Statsautoriseret revisor **Mogens Lundin**, Frederiksberg, fylder 70 år den 30. juli 2014.

August 2014

Partner og registreret revisor **Agnete Høgh Dahlmann**, Dansk Revision i Esbjerg, fylder 60 år den 3. august 2014. Agnete Høgh Dahlmann er tidligere bestyrelsesmedlem i Dansk Revisorforening og tidligere repræsentant i Erhvervsstyrelsens Revisorkommissionen og daværende Eksamenkommissionen.

Partner og statsautoriseret revisor **Arne B. Jepsen**, BDO i Aarhus, fylder 60 år den 5. august 2014.

Partner og statsautoriseret revisor **Jan Kristian Østergård**, BRANDT Revision & Rådgivning i Hurup Thy, fylder 60 år den 7. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Leif Rygaard Jensen**, ansat hos Partner Revision i Herning, fylder 70 år den 7. august 2014.

Statsautoriseret revisor og Regional Chief Auditor **Dorthe Tolborg**, ansat hos Codan Forsikring i København, fylder 50 år den 8. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Ole Brandt**, Næstved, fylder 70 år den 8. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Henning Kjeldsen**, Aalborg, fylder 70 år den 8. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Preben Monefeldt**, Nakskov, fylder 75 år den 12. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Arne Lenstrup**, Holte, fylder 75 år den 16. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Leif Andreassen**, Ballerup, fylder 75 år den 23. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Erik Klitgaard Nielsen**, ansat hos Beierholm i Hobro, fylder 50 år den 26. august 2014. Derudover har Erik Klitgaard Nielsen også 25 års jubilæum hos Beierholm den 1. september 2014.

MÆRKEDAGE

Statsautoriseret revisor **Jes Andresen**, Cuesta del Tessorillo i Spanien, fylder 80 år den 26. august 2014.

Partner og statsautoriseret revisor **Søren Møller Poulsen**, Deloitte i København, fylder 50 år den 27. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Steen Overholdt Hansen**, Odder, fylder 50 år den 29. august 2014.

Statsautoriseret revisor **Ole Byrgesen**, Frederiksberg C, fylder 75 år den 31. august 2014.

Indehaver og statsautoriseret revisor **Klaus Honoré**, Honoré Consulting i Charlottenlund, fylder 60 år den 23. september 2014.

Statsautoriseret revisor **Bent Napora**, Kerteminde, fylder 70 år den 24. september 2014.

Statsautoriseret revisor **Søren Peder Hjort Frederiksen**, Vejle Øst, fylder 80 år den 27. september 2014.

Statsautoriseret revisor **Sten Ellegaard Munkøe**, Frederiksberg, fylder 70 år den 28. september 2014.

September 2014

Partner og statsautoriseret revisor **Michael Herschend**, PwC i Hillerød, fylder 60 år den 3. september 2014. Michael Herschend var medlem af FSR's Efteruddannelsesudvalg fra 1991 til 2001.

Partner og statsautoriseret revisor **Finn Trebbien Rohrberg**, Dansk Revision i Charlottenlund, fylder 60 år den 4. september 2014.

Regnskabschef **Bjarne Kjeldsted Jensen**, Danske Invest Management A/S, fylder 60 år den 10. september 2014.

Direktør og registreret revisor **Lynge Jensen**, Dan Revision Nakskov A/S, fylder 60 år den 21. september 2014.

Konsulent og statsautoriseret revisor **Jan Falkenstein**, ansat hos Rigsrevisionen i København, fylder 60 år den 21. september 2014.

Jubilæer

Kappelskov Revision i Hillerød har 50 års virksomhedsjubilæum den 1. juni 2014.

F. J. Revision i Næstved har 30 års virksomhedsjubilæum den 1. juli 2014.

Revisionsfirmaet Sleimann ApS i Hellerup har 40 års virksomhedsjubilæum den 1. juli 2014.

Revisionsfirmaet Gert Ovesen i Herning har 25 års virksomhedsjubilæum den 1. august 2014.

N / NAVNESTOF

DET RUNDE PORTRÆT

50 år: Thomas Hofman-Bang

Seniorpartner og CEO, Thomas Hofman-Bang, Charlottenlund, fyldte 50 år den 24. marts 2014.

Thomas Hofman-Bang har siden 5. februar 2014 stået i spidsen for P/S KPMG 2014 – KPMG's nye danske revisions- og rådgivningsvirksomhed, som allerede har vundet betydeligt fodfæste med valget som revisor for nogle af Danmarks største virksomheder.

Thomas Hofman-Bang har 13 års erfaring fra revisions- og rådgivningsbranchen og 17 års erfaring som topleder og bestyrelsesmedlem i internationale koncerner, hvor han har købt og benyttet revisions- og rådgivningsydelser. Det giver ham en god ballast for at opbygge det nye KPMG, så det er i øjenhøjde med kunderne og skaber værdi for dem.

Landmandssønnen, som skulle have været 6. generation på gården, valgte i stedet at læse på CBS og blev HD i Regnskab i 1987, cand.merc.aud. i 1992 og statsautoriseret revisor i 1994. Tidligt i studietiden begyndte han i 1983 at arbejde for revisionsfirmaet Ernst & Young, og som 20-årig drog han til New York til et praktikophold hos Danac Construction. Han var statsautoriseret revisor hos Ernst & Young frem til 1996, hvor han arbejdede med revision og rådgivning af en bred kundebase.

I 1996 skiftede han til en stilling som controller i industrivirksomheden Superfos' danske hovedsæde, og i 1998 rejste familien med et par nyfødte tvillinger igen til USA – denne gang til Alabama, hvor Thomas Hofman-Bang som Business Development Manager i Superfos Construction var ansvarlig for forretningsudvikling og blandt andet involveret i opkøb i USA og Skandinavien.

I 2000 rejste familien hjem til Danmark, hvor Thomas Hofman-Bang blev koncerndirektør

(Group CFO) med ansvar for finans, økonomi og IT i industrikonglomeratet NKT Holding. Den 1. januar 2006 blev han udnævnt til koncernchef (CEO) i NKT Holding, hvor han stod i spidsen for transformationen til et stærkt konglomerat med fire forretningsområder og solid vækst. Han forlod NKT i efteråret 2013, hvor der blev indført en ny ledelsesstruktur, så forretningsområderne fremover skulle drives som selvstændige enheder med direkte reference til bestyrelsen.

Thomas Hofman-Bang har været medlem af en række bestyrelser for fremtrædende danske virksomheder og organisationer, blandt andet Dansk Industri, Rambøll, Nordea Invest, NeuroSearch (formand) og Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse (formand).

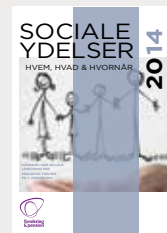
Efter udnævnelsen til Seniorpartner i KPMG 2014 opgiver Thomas Hofman-Bang sine tillidshverv i kommercielle virksomheder som William Demant Holding, Danske Bank, Axcel og Atrium Partners, men han bevarer tillidshverv i alment nyttige organisationer som Danmarks Vækstråd, Copenhagen Capacity, Danmark-Amerika Fondet, Bikubenfonden og Komitéen for God Selskabsledelse.

Thomas Hofman-Bang er gift med Charlotte Rønhof, underdirektør og forskningspolitisk chef i Dansk Industri. Parret har tre sønner og en datter og bor i Charlottenlund. I fritiden ses han ofte på landevejen på racercyklen sammen med andre erhvervsledere, og han siger aldrig nej til en god rockkoncert. Han er desuden medlem af en række netværk, blandt andet VL gruppe 46.

Thomas Hofman-Bang er ridder af Dannebrog og medlem af Akademiet for Tekniske Videnskaber. •

HENRIK CARMEL, FAGKONSULENT, FSR – danske revisorer ANBEFALER

Klar besked om offentlige ydelser

"Sociale Ydelser" er titlen på en håndbog, der udgives hvert år af forlaget Forsikring og Pension. Over en årrække er bogen blevet stadigt mere omfangsrig, hvilket afspejler kompleksiteten i de mange ordninger. Også for revisor kan det være vanskeligt at holde tungen lige i munden, når det gælder de mange spørgsmål, der kan rejse sig hos revisors kunder. Tænk blot på de regler, der knytter sig til modregning i offentlige pensioner, når man har anden indtægt ved siden af. Det spørgsmål kan eksempelvis være relevant, hvis en pensionist låner penge ud til sit selskab, og der så skal tillægges en beregnet rente. Den tillagte rente øger pensionistens indtægt, og så mister pensionisten måske noget af sit pensionstillæg. Spørgsmålet om modregning kan også være relevant, når en kunde spørger, om det er en god ide at oprette en ophørspension. Hvad får jeg i understøttelse, hvis jeg sælger min virksomhed? Hvor meget løn må en SU-modtager få, før der skal modregnes? Hvor meget børnetilskud kan jeg indregne i budgettet? Også det dagsaktuelle emne om social sikring over landegrænser berøres.

Hvad man kan få i boligstøtte, dagpenge, efterløn, kontanthjælp, børnetilskud og SU er ikke revisors kernekompetencer, men bogen gør det muligt at få et overblik, som giver mulighed for at yde en mere præcis rådgivning om kundens totaløkonomi, uanset hvor kunden er i sit livsforløb.

Håndbogen indeholder alle nye satser og regler, der gælder fra 1. januar 2014, herunder også den reform af kontanthjælpen, der trådte i kraft fra årsskiftet.

Titel: Sociale ydelser 2014, 48. udgave
Forlag: Forlaget Forsikring og Pension
Pris: 100 kroner, inklusive moms
ISBN: 13-97-88791980367

Overblik over personalejura

Når du som ejer af en virksomhed, som ansat revisor eller som rådgiver for din kunde får behov for at finde svar på spørgsmål om personalejura, kan du finde svar på det meste i *Personalejura Håndbogen*, der udgives af Dansk Arbejdsgiverforenings forlag. Også i 2014 foreligger en udgave, som indeholder de gældende regler og love samt relevante domme og administrative afgørelser. Ansættelsesret er ikke og vil aldrig blive revisors kerneområde, men spørgsmål om fleksjob, konkurrenceklausuler, feriepenge, udenlandske medarbejdere eller ansættelsesbeviser dukker naturligt op med mellemrum, og så er det rart at kunne slå svarene op, og det gør man godt i dette flagskib på fagområdet.

Titel: Personalehåndbogen 2014
Forfatter: Fleming Dreesen
Forlag: DA Forlag 2014
Pris: 730 kroner, inklusive moms
ISBN: 97-87-7755-610-4

Nyt om orienteringsartikler

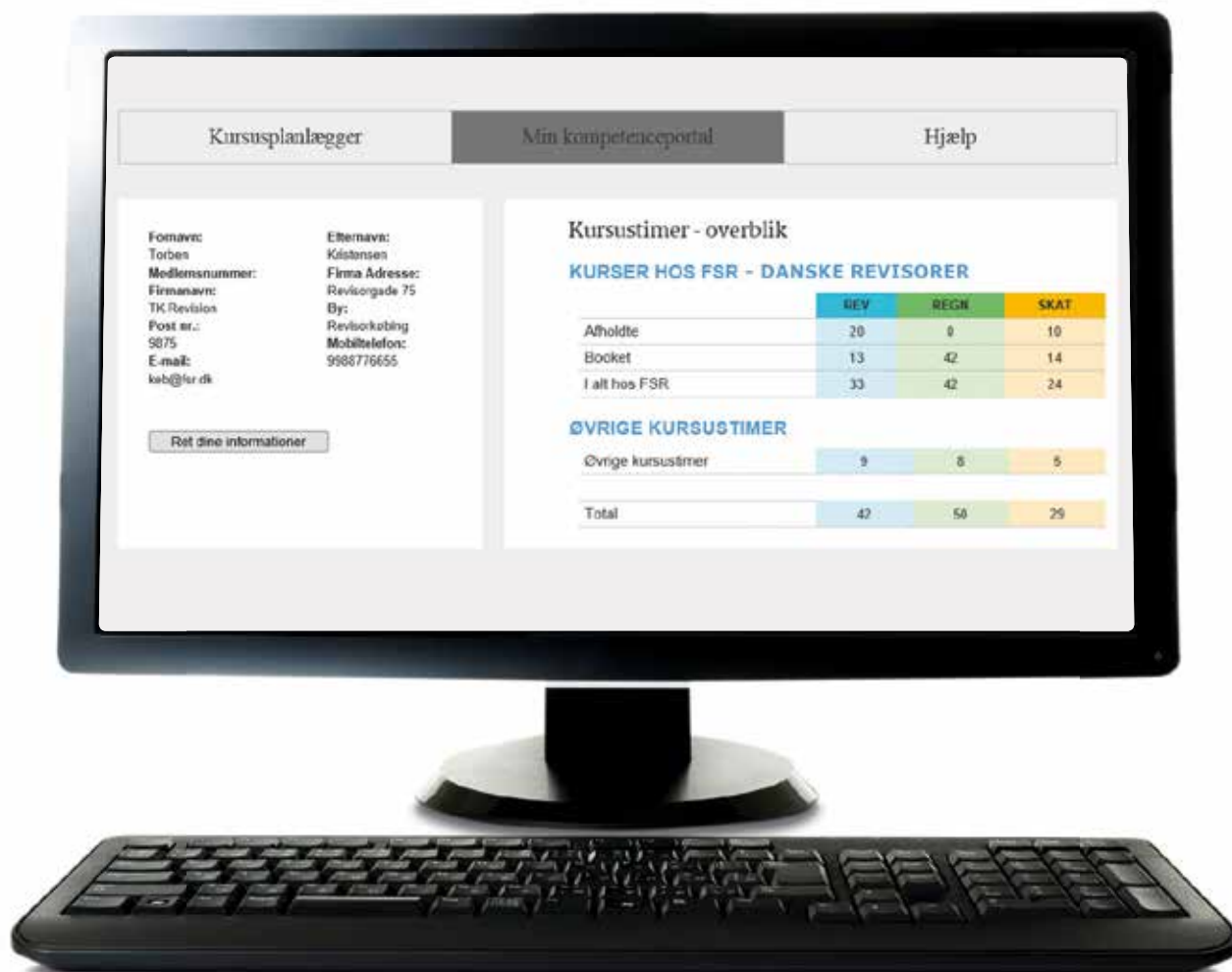
Selskabsretlige erklæringer - Beslutningstræer, af seniorkonsulent, cand.merc.aud., ph.d. Jesper Seehausen, Beierholm (Artiklen er dateret januar 2014)

Likvidation af kapitalselskaber - selskabsret og regnskab, af statsautoriseret revisor Palle Offersen, Patriotisk Selskab, Odense (Artiklen er dateret december 2013)

Regnskabsorientering søger emner og skribenter

Vi hører meget gerne fra dig, hvis du har en ide til en ny artikel i Regnskabsorientering. Vi hører også meget gerne, hvis du selv ønsker at skrive en faglig artikel, eller hvis du kender en, som du mener vil være velegnet som forfatter. Kontakt Jan Brødsgaard på mail: jbr@fsr.dk

Har du tal på timerne?

Kursusplanlæggeren holder tal på alle dine efteruddannelsestimer. Også dem du har taget uden for foreningen. Registrer dine timer i Kursusplanlæggeren og få overblik over hvad du mangler for at nå i mål.

www.fsr.dk/timer

DANSKE
REVISORER

FSK*

OM SIGNATUR

Udgiver

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK – 1306 København K
Tlf. 3393 9191

Inspirationsgruppe

Jonna Roth, registreret revisor, Kappelskov Revision
Jeanette Vetlov, registreret revisor, DØSSING & PARTNERE
Thomas Hjortkjær Petersen, statsautoriseret revisor, Deloitte
Brian Tolvstein, cand.merc.aud., Rigsrevisionen

Redaktion

Charlotte Jepsen, adm. dir. (ansv. red.)
Jan Wie, kommunikationschef (redaktør)
Henrik Carmel, fagkonsulent
Jan Brødsgaard, fagkonsulent
Charlotte Schmidt Jensen, analytiker

Redaktionen er afsluttet den 2.maj 2014. Synspunkter, der kommer til udtryk i SIGNATUR, behøver ikke nødvendigvis at svare til eller være udtryk for FSR – danske revisors officielle holdninger.

Design og layout

e-Types Daily

Forsidefoto

Lasse Bech Martinussen

Tryk

Arcorounborg

Oplag

7.000 eksemplarer

Annoncesalg

DG Media
St. Kongensgade 72
DK – 1264 København K
Tlf. 7027 1155
Annoncekonsulent Claus Aagaard Hansen,
claus.h@dgmmedia.dk

Udgivelsesplan for 2014

Nummer 1: 28. februar
Nummer 2: 15. maj
Nummer 3: 19. september
Nummer 4: 4. december

Abonnement

Pris for årsabonnement: 480 kroner ex moms. Henvendelse til fagkoordinator Gitte Jensen på mailadresse gje@fsr.dk

ISSN 2245-2117.

SIGNATUR er tilmeldt Danske Specialmedier og oplagskontrolleret af FMK

DANSKE
REVISORER
FSR*

Revisorstriben af Wulffmorgenthaler

Få mere ud af din forening

Brug os og gå foråret i møde med en plan for din efteruddannelse

Up-to-date

Up-to-date-kurserne giver dig 40 timers efteruddannelse inden for revision, regnskab og skat. Kurserne bliver afholdt tre steder i landet. Find det tidspunkt og det sted, der passer dig bedst, og meld dig til allerede i dag.

Odense, d. 20. - 23. oktober 2014

Roskilde, d. 3. - 4. og 24. - 25. november 2014

Vejle, d. 17. - 20. november 2014

Sommerkursus

Du kan også komme på sommerkursus og få 27 efteruddannelsestimer i hus. En del af programmet er opdelt i to spor: Ét for dig, der er SMV-revisor, og ét for dig, der reviderer store virksomheder eller arbejder uden for branchen. Sommerkurset afholdes d. 20. - 22. august 2014.

Vi har mange flere kurser i kalenderen.

Se nærmere på kursusplan.fsr.dk

Med venlig hilsen

Dorte Carlsson

dca@fsr.dk

2628 0741

Skal vi kigge på en tilpasset løsning til dig eller hele virksomheden?

Skriv til mig på dca@fsr.dk, eller ring på 2628 0741

DANSKE
REVISORER

FSR*

Dorte Carlsson er Uddannelseschef i FSR – danske revisorer

Får du vores nyhedsbrev?

Meritgivende kurser, nye udgivelser, gratis gå-hjem-møder, jobs, artikler og white papers

Tilmeld dig vores nyhedsbrev på karnovgroup.dk og modtag Karnov Groups nyhedsbrev med målrettede nyheder inden for jura, revision og ledelse.

Med nyhedsbrevet får du information om:

- Nye udgivelser inden for dit speciale
- Aktuelle gå-hjem-møder med kapaciteter inden for jura og revision
- Meritgivende kurser
- Effektivisering af sagsbehandling
- Webinarer og seminarer om brugen af Karnovs online produkter
- Attraktive jurajobs
- Fagrelevante artikler og white papers

Vind en iPad mini

Deltag i konkurrencen om en **iPad mini** når du skriver dig op til nyhedsbrevet på www.karnovgroup.dk/nyhed eller scanner **QR-koden**:

Deltag
i dag

